

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség: VIII., Rókk Szilárd-utca 9.
Kiadóhivatal: VIII., Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF
Kiadja: BRAUN SÁNDOR
A SZERKESZTŐSÉG

Égész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

A mostoha apa.

Budapest, augusztus 25.

(Sz. Z.) Holnap, holnapután már megnépesednek az iskola-folyosók, igazgatói szobák és beiratási termek és lóto-futó apáktól meg várakozásteljes gyermekektől lesznek hangosak a tudás csarnokai. A rendes iskolaéveleji kép ez. A felnőttek mindennapi létért való harca, a kenyérkereső munka néhány napig mintegy háttérbe szorul: mindenki a gyermekével van elfoglalva, mindenki szülő, aki mint a hal ikráit s a rovar petéit, a magzatait jövőjüket biztosító, érvényesüléstük elősegítő iskolába igyekszik elhelyezni. Annak az állandó belső feszültségnek, melyet a gyermekek számára való pálya megválasztásának gondja az apai lelkekben a hosszú vakáció alatt előidéz, ez a beiratási korszak a megkönynyebbitője, lelohasztója. Az apaság aktuális ideje ez: ilyenkor mindenki apa és pedig nemcsak a szónak alsóbbrendű, gyermek-termelő és -fenntartó, de nemesebb, gyermek-nevelő, gyermek-sors-irányító értelmében is. Nem csoda tehát, hogy a szülői gondnak eme utcákra, újságokba, közéletbe kitörő idejében elménkbe tolul a kérdés: vajjon ezt a sok apai tisztelt jól, helyesen, édes-apai szeretettel töltik-e be nálunk?

Egy okos német mondás szerint apává lenni nem nehéz, apának lenni

ellenben igenis. S valóban, éppen a mi magyar társadalmunkról kétségtelenül konstatálható, hogy erősen szaporodik, azaz apává lenni mi nagy mértékben akarunk, hogy azonban az apaság művészete és tudománya a kisujjunkban volna, az már kevésbé mondható rólkunk. Mert ha a most lóto-futó s fővő fejű apákról egyénenként nem is állapíthatjuk meg, hogy jók vagy mostohák-e, az egész társadalomról mint apáról, azaz a mai férfikorban levő, az ország sorsát intező nemzedéknek a gyermek-sorban levő, jövő nemzedék iránt való szeretetéről igenis alkothatunk ítéletet. Ez a szeretet, a társadalomnak mint egésznek ez az apai gondoskodása az oktatási szervezetben nyilatkozik meg. Abból, hogy miképpen készíti elő a jelen nemzedéke a jövőt az életre, kiolvasható, mily lelkiismeretességgel, mily apai szeretettel szeretik a ma férfiai a holnapéit.

Bizony, ez az ítélet nem nagyon kedvező. A mai társadalom nem édes-anya, hanem csak mostoha. Igaz, nem csak nálunk, hanem Európaszerte. Fájdalom azonban, nálunk a mostohaság nagyobbfokú, mint az édes-atasághoz mégis közelebb jutott Nyugaton. Ami az Európaszerte is részben még uralkodó s nálunk virágjában levő oktatási szervezet egy mostoha-apai intézményre teszi, az a benne érvényesülő szociális, helyesebben szólva antiszociális szel-

lem. Az osztály-érdek, a szegények és hatalomtalank elnyomatása a vagyonosok és hatalmasok által itt is érvényesül. Az uralkodó rétegek ragaszkodása a hatalomhoz itt is megnyilvánul. Végül pedig az általános emberi konzervativizmus, melynek az a titkos célja, hogy az ugysis kikerülhetetlen fejlődés tempója legalább minél lassabb legyen, szintén kivesszi a magáét az iskolák elrontásából.

Ki lehetne mindezt mutatni az elemi, közép- és felsőiskolák egész területén. Mivel azonban legerőteljesebben és legnyilvánvalóbban a középoktatásban érvényesül ez a társadalomellenes szellem, elég lesz, ha tüzelmeit csak itt részletezzük. Három középiskola-fajta várja nálunk az elemi iskolákban elkészített gyermekanyagot. Az előkelő gimnázium, a polgárius reáliskola és a pária-sorban levő polgári. Ezt tulajdonképpen nem is vesszük középiskolaszámba, mivel nem képez felsőiskolák számára, valójában azonban mégis ebbe az iskolacsoportba tartozik. Nos, ez a három iskolafajta ugy van berendezve, hogy a tízéves gyermek sorsa a beléjük való lépés által már részben el van döntve. A gimnazista sorsa a látszólag legjobb módon döntetik el: az érettségi után minden főiskola és így minden pálya számára nyitva van. A realista már nem kap ilyen széles láthatárt: egyes előkelő pályák, a jogi és az orvosi

TÁRCA.

Tengerparton.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Feszl Géza.

Alkonyodott. Egyre szegényebb lett a fény és folyvást gazdagabbá lett az árnyék. Oszdobe merült el Abazia partvidéke és színjátékokat játszott a tenger. A tengernek apró szörnyetegei pedig, az éhes patkányok sziklaodúikból ki-be bujdosnak, sőt nagy kivételesen egy-egy közülök fölírmlott a sétányokra is — eledelért.

A tengerpart egyik kiszögellő kanyarulatánál padon ülve vitatkoztak egymással a fiatal báró és öreg barátja, a doktor, a különnc. Már-már sötétedett és a flumei reflektor aranyárga vonalakat röpített végig a víznek ezüstös tükörén...

— De nem lehet elítélni még az asszonyt sem, — szöglött a báró — annál kevésbé a férjet.

— Nem lehet? Különös! — válaszolt csodálkozva a doktor. — Az egyik csalt és a másik ölt. Az asszony megcsalta a férjét és a férj megölte a feleségét. Hanem azért nem lehet őket elítélni. Ime — engedje meg kedves báró, hogy az ön szavát kor- és rangbeli társai közvéleményének tekintsem — ime, a méltóságos esküdtzsek is a fölmentés mániájában szenved. Egészen úgy ítélik, mint a fűszeresekből, csizmadiaikból és megzardogott pincékrakból összeállított bíróságnak. De

rüre-borura fölmentik az apagyilkost, anyagilkost, testvérgyilkost, — hogyné mentenek föl a férjet is, aki a becsület céjére alatt gyilkol!

— Ne gunyolódjék, kedves doktor. Éppen az bizonyítja e fölmentések igazságosságát, hogy én, a mágnás éppen úgy átérzem a körülmények kényszerítő hatását, mint az a vendéglős vagy kávé, aki pincérkorában krajeáros borralalékon építette föl egzisztenciáját, de azért nem vesztette el a fogékonyaságát önért és becsület iránt. Általános emberi érzés beszél valamennyiünkben, akik a fölmentéseket helyesleljük, és csak ön a különnc, aki elszigetelt véleményével bír. Minden tisztességes férfit jogosan és igazságosan felold a büntetés alól az a lelki kényszer, az az erkölcsi kötelesség, amely ily esetben rá nehezül. Hiszen kell, hogy a szegény és a téboly két kézzel fojtogassa a férjet, ha hütlenségben éri a feleségét.

— Persze akkor is! — vöti oda a doktor — ha nem is szerette az asszonyt? ...

— Akkor is! Ez a körülmény itt egészen mellékes. A férfi társadalmi tekintélyének és egyéni önértetének semmi köze a szerelemhez. Különbözik a férjet nem a szerelem ruházza fel jogokkal, hanem a házassága. És a megcsalt férjre nem azért mutatnak ujjal az emberek, mert nagyon szereti avagy egyáltalában nem szereti az asszonyt, hanem azért, mert az ő szerepe nagyon neveléses.

— És e szerep megszűnt neveléses lenni, ha megölte az asszonyt?

— Természetesen!

— Nos, hát ebben téved ön, fiatal barátom

és önnel együtt az uralkodó társadalmi dogmák hívei mind... Mondja csak, kérem, ha a vigjáték után komoly drámát adnak a színpadon, megszűnt ez által kómikus lenni mindaz, ami a vigjáték során nevetést provokált? — Ugy-e bár nem?! Ami az emberrel tudtán kívül történik, az többé-kevésbé mindig kómikus. Ugyanezért a feldekoráltatás is mindig neveléses epizódja a férj biográfiájának és ez az epizód megtartja neveléses voltát akkor is, ha akárhány drámát vagy tragédiát játszik végig a férj — azután.

A pikantérián kívül helyzet-komikum rejlik a házasságtörésben. A komikum éle természetesen a férjre nehezül, egyrészt mert az ő érdeke csorbul, másrészt mert ő az, aki nem lát keresztül a szítán, vagyis ő — a balek. És ha megcsalattatásának koronatanui — szobalány, inas, szomszéd-asszony, házmester — évek múlva visszaemlékeznek az epizód egyik-másik mozzanatára, a becsapottság részleteire és arra a naivitásra, mely a férjet jellemezte, úgy még a visszatérő emlékek is nevetésre fogják ingerelni a beavatottakat. A kómikus jelenet nem veszi el ezt a jellegét az által, hogy a rákövetkező második felvonás — tragikus.

— De a férj szűnik meg neveléses lenni — válaszolt a báró — és ez itt a fődolog. Mert nem azon nyugszik a kérdés, hogy meddig terjed a férj életében a kómikus epizód és hol kezdődik a tragikus, hanem azon, hogy a megcsalt férj lelkében van-e annyi férfiaság, amennyi a megtorláshoz szükséges. Nem egy ember slettörténetének fejzeteiről és a fejzeteik hátravonatairól van

előkészítő-fakultásai már nem fogadják be szó nélkül neveltjeit. Egy külön vizsgát, latin pótérettségit követelnek tőle. A polgári pláne el se vezet ilyen magas álmokhoz: a tizennégy-éves gyermeket már kidobja az életbe vagy a szakiskolákba, a nélkül, hogy akár az élet, akár a szakiskolák számára előkészítené őt. Nyilvánvaló tehát, hogy akit tizéves korában reáliskolába adott az apja, annak későbbi érvényesülési tere emelődés által megszűnik. Akit pedig polgáriba vezetett a balsorsa, az csak rendkívüli egyéni erőfeszítések árán szerezhet magának bebocsátást a szellemi pályák küzdőterére.

A reáliskola és a polgári tehát nemcsak előkészítenek bizonyos pályákra, hanem levezető-csatornái is a fölfelé törekvő szegényebb sorsu ember-anyagoknak. Mert a gazdag ember mindig ki tudja vinni gyermeke számára a gimnaziális oktatást, a szegénynek viszont ez gyakran nem sikerül. Az alsóbb néposztályokban továbbá az apák nem is látják tisztán az egyes középiskolák jellegét s épp ezért nem is nagyon bántódnak, ha gyermekük már tizéves korában, egy reál- vagy polgári iskolába való besorozás által, mintegy jövőjében megrövidítették.

Mig tehát egyes iskolák megakadályozói az alsóbb néposztályokban termő tehetségek teljesszámú érvényesülésének, e mellett még mindegyik kivétel nélkül ugy van berendezve, hogy a jövő nemzedéke ne érvényesíthesse minél gyorsabban és teljesebben tehetségeit. A gimnázium maradi, klasszikus szellemének is ez egyik negatív rejtett célja. A társadalomban még mindig erős haladáellenes elemek szívesen látják, ha ez a fő-középközépiskola tulsok helyet enged a túlhaladott klasszikafilológiai szellemnek s csak lassan en-

gedi be falai közé a modern természettudományos világnézetet. Hogy az uralkodó osztály imigy saját gyermekei ellen vét, ezzel ő nem törődik. Arra gondol, hogy a szegényebb néprétegek lehető távoltartásával magzatai számára a szellemi pályák anyagi gyümölesait minél nagyobb mértékben biztosítsa; hogy azonban számukra a lehető legjobb, leglélekteljesítőbb nevelést, tehát a legnagyobb szellemi kincset is biztosítsa, ehhez még ez az osztály se elég jó atya.

Régi bajok ezek, melyek azonban, fájdalom, még mindig ujak. Gyógyítási módjuk, az egységes középiskola régy dédelgetett terve közoktatási kormányunknak. Tudjuk tehát, hogy hol az orvosság, az orvos is kész a gyógyításra s mégse szüntetjük be a bajt. Mi ennek az oka? Semmi más, mint a maradi, haladáellenes szellem, mely még nagyon hatalmas a közéletben, társadalomban és parlamentben egyaránt s melylyel szemben, ugy látszik, a miniszteri jóakarát és a publicisztikai siránkozás még jó ideig pusztába kiáltott szózat fog maradni.

BELFÖLD

Herczeg Ferenc programbeszédé. A pécskai kerület szabadalvüparti jelöltje, Herczeg Ferenc most járta be a kerület községeit és mindenütt tetszéssel fogadják programbeszédét. Beszédében Herczeg Ferenc a többi közt ezeket mondta:

— Én mint hírlapíró kiejtettem egy szót, amely bizonyos visszhangot keltett. Ez a szó volt: a turáni átok, ami nem is érdektelen szó. A turáni nép volt a mi rokon népünk, — amint önök igen jól tudják, valamint a kunok, besenyők stb. — a mi édes testvéreink, akik az akkori krónikák feljegyzése szerint a legeszebb népek voltak. Ugy a kunok, mint a besenyők és avarok, mint a hunok végigszáguldoztak egész Európán. Senki se tudott nekik ellentálni, oly kitűnő államszervezetük volt, mint senkinek. E

itt szó, hanem férfias karakterről, mely nem telpelődik, mikor bosszút állni kell.

— Csak hogy nem lehet ám észszerűen elkülöníteni egymástól két olyan dolgot, ami egyvü tartozik. És nem lehet egy kalap alá vonni, ami összeférhetetlen. A férfi jellemétől nem lehet elválasztani az ő életének történetét, amelyben eseményei és mulasztásai benne vannak. A férj, akit vakká tett a bizalom, biz' az, enyhén szólva, naiv volt, szigorub bíralt szerint: ostoba. Ezt a könyörtelen kritikát lehetetlenség kitépni az ő egyéniségét jellemző vonások közül épp ugy, mint ahogy nem lehet kitépni életének történetéből megcsalattatásának epizódját. Viszont azonban nem lehet egy kalap alá vonni a korábbi vakságot és a későbbi — vadságot. Ez két külön dolog és két külön lapra tartozik. Ha annak idején, mikor látnia kellett volna, nem tudta felismerni nevétsége helyzetét, mert fátyolozott volt a tekintete, ugy ebbeli fogyatkozását nem szünteti meg az, hogy mikor nagysokára, de elkésvé kinyílt a szeme, akkor meg vadállattá változott és gyilkolt. Nem venni észre a megcsalattatást, ez, bármiképp esürjük és csavarjuk is, szellemi korlátoltság. Aki be van csapva, annak tulajártak az eszén, hármennyire magasan álljon is máskülönben az illetőnek szellemi képessége azoké fölött, akik becsapták. Söt mentül nagyobb a differencia, annál megkapóbb a kómikum. „Hogy lehet egy okos ember ennyire — számár.“ Ez az a refrain, amelyet kacagás közt hajtogatnak azok, akiknek a dologról tudomásuk van. És ezt a humoros jelenetet termelő időszaki korlátoltságot nem törli ki

az események nagy könyvéből se a kard, se a tör, se a revolver.

— Pompás! — jegyzi meg mosolyogva a báró. — Maga, kedves doktorom, e szerint bizonyította: először, hogy a megcsalt férj balek, másodsor, hogy a bosszualló férj vadállat, harmadsor, hogy vadsággal nem lehet helyrehozni a szellemi reputációt ejtett csorbát. Mindezekből pedig az következik, hogy a megcsalt férj vegye szépen tudomásul, ami történt, és — indítsa meg a válópört s ezzel punktum.

— Igen, így van. Vagyok annyira külön, hogy kizárólag a törvényes medert tartsam helyesnek.

— De már most arra volnék kíváncsi, hogy következetesség céljából miképp fogja ön, uram, védeni a hitszegő asszonyt? Mert ha a megcsalt férj minden erkölcsi jog híjjával ölte meg a házasságtörő hitvest, akkor ebből mégis csak annak kell következnie, hogy az asszony büne menthető, sőt talán — többé-kevésbé — jogosult is volt! Nemde? . . .

— Ön ebben is téved, báró ur. Nem én fogom védeni az asszonyt, hanem ön. Az én elszigetelt véleményem éppen azért következetes, mert én föltétlenül és megalkuvás nélkül elítélem a nőt, ha megcsalja a férjét, de ugyanilyen megalkuvást nem tűrő határozottsággal elítélem a férjet is, ha a hitszegő nőt megöli. Önök azonban, akik az uralkodó társadalmi dogmák szerint ítélkeznek, önök nemcsak következetlenek, de söt nevétségessé teszik az igazságot magát. Vagy nem torzképe-e az igazságnak az,

népek — a magyar kivételével — mind elpusztultak nyom nélkül. Mert mig erös fejedelemiek voltak, összetartottak, amikor azonban eröskezü fejedelemük nem volt, akkor első dolguk az volt, hogy egymásnak estek, elpusztultak, eltűntek a föld színéről; közülök csak egy tudott hatalmas birodalomná alakulni: a magyar. (Éljenzés.) De, uraim, legyünk őszinték. Bennünket is üldöz egy turáni átok. Valahányszor erös fejedelemünk volt, erös nemzet voltunk mi is, mint Mátyás, Nagy Lajos és Szent István alatt, hogy visszamenőleg említssem őket. Akárhányszor magunkra voltunk hagyatva, mindig vizsaly dult köztünk. Ha én a szabadalvüpartnak vagyok a tagja, ez azért van, mert ettől a turáni átoktól félek. Azt akarom, hogy ne csak a küzelemben, hanem a békében is első legyünk Európában, mert mint hadviselő nemzetnek, nincs párunk, mint iparos és kereskedő államnak felettünk áll sok nemzet: a német, a francia, az angol stb. Ahhoz, hogy nagy nemzet legyünk, egy ut vezet: a szellemi műveltség és gazdagság. Vannak nekünk nemzetdoktoraink, akik ezt apró orvosszerekkel akarják elérni. Ilyen például egy fontos kérdés: a külön vámtérsület kérdése. Én azt hiszem, nincs ember a világon, akit ez a gondolat kellemesen ne érintene. Én bele is mennék s kijelentem, bele is megyek és követője leszek a külön vámtérsület eszméjének, ha egy kérdést illetőleg megnyugtannak. Én mindig azt látom, hogy a külön vámtérsület installálása a gazdaosztályra nézve oly áldozatokkal járna, amely felérne 10 olyan szárazsággal, mint aminő a mostani. Amig ennek ellenkezőjéről okos ember meg nem gyöz, addig nem ismerem el magam a külön vámtérsület hívének. Megvallom, hogy a külön vámtérsület fejlesztene egy iparos-osztályt, de valószínű az is, hogy minden iparos-erös elpusztulna egy gazdánk. Már pedig a magyar gazda az, ami a ház alapjában a téglá. Ha kihullnak a téglák, összeeszik a ház. — Az adóreformot is sürgeti, ugy hogy a földműves-osztálynak megterhelhetésén egy becsületesebb adókules segítségével enyhítsünk.

A képviselőválasztás holnap lesz. Herczegnek az Ugron-párti *Zlinsky István* és a román nemzetiségi *Popa György* az ellenjelöltjei.

KÜLFÖLD

A nagyvezér lemondása. *Konstantinápolyból* táviratozzák: A nagyvezér a mult héten a szultánnak egy panaszmemorandumot nyújtott át, amelyben kifejté, hogy a portát gyakran a legfontosabb ügyekben elkerülik és ezeket az ügyeket a Yildiz-palotából intézik el, hogy továbbá különböző miniszterek a minisztertanácsban nem tárgyilagos oppozíciót fejtenek ki a nagyvezér ellen és hogy az ő javaslatait gyakran nem

amit a közfelfogás minden alkalommal hirdet: „Nem lehet páleát törni a nő felett, habár megcsalta is a férjét, mert . . .“ És sorra jönnek a házú érvek és tartalmatlan jelszavak. Módot, körülmények, divat, korszellem, nevelés, alkalom, vérmérséklet, gyöngye pillanat . . . Mikor a jogászvilág szóvirágait kimerítették önök, akkor a beteg orvosi tudományból citálnak. — „Nem lehet elítélni a férjet, habár megölte az asszonyt, mert . . .“ Itt azután a becsület nevében gyujtanak önök görögützet! — Az önök közfelfogása, kedves báró, mindent mentetet és mindent megbocsát és éppen ezért: *nem véd meg semmit!*

— Mondja csak, doktor ur, csakugyan olyanira külön kegyed, hogy mindig és minden körülmények között a tételes törvény szelleméhez képest alkotja meg egyéni véleményét, illetőleg itéletét?

— Nem, ennyire külön nem vagyok.

— Jelölje meg hát, kérem, azt az eshetőséget, melyben a törvény szigorától az ön véleménye is eltér és a paragrafusokhoz való ragaszkodást ön is hibának tartja. Igazán kíváncsi vagyok rá.

— Szívesen. Én a bűnöknek két osztályát ismerem. A hiúságnak és a gyomornak bűneit. Tertium non datur. A hiúságnak minden bűnét a törvény szigorához képest elítélendőnek — és a gyomornak minden bűnét, a törvény szavának ellenére is: megbocsátandónak tartom. Sohasem sújt szigorúan a törvény, mikor a hiúság tulkapásait bünteti. De mindig kegyetlen és igazságtalan a büntetés, valahányszor süket fülekre lel

veszik figyelembe. Ezáltal és más események által szenved a nagyvezér teljességgel, aki nem teljesítheti rendszeren kötelességeit a szultánnal szemben. *Formaszertü lemondást* azonban a nagyvezér nem nyújtott be. Másnap a szultán ismétellen küldötteket menesztett a nagyvezérhez, biztosítván őt kezgeről és ígérve panaszainak figyelembevételét, amiáltal az ügy elintéződött. A nagyvezér panaszának főoka az az utóbbi időben megszabodott viszony, melyben a szultán hatalmas első titkárával, *Tachsin* basával áll. Változás a nagyvezéri állásban jelenleg nem várható, mert ez a szultánnak nincs szándékában és a politikai helyzet sem volna kedvező az ilyen változásra.

A keleti protektorátus. A Vatikán és Franciaország között történt egyházzakadás következtében fölmerült az a kérdés, hogy a Keleten élő katolikus alattvalók felett melyik hatalom volna hivatalos protektorátust gyakorolni, abban az esetben, ha Franciaország erre nem volna továbbra hajlandó. Az egész politikai világ tekintete Ausztria-Magyarország külügyi képvisellete felé fordult ekkor, de bizonyosat nem lehetett tudni. Most a *Le Journal* párisi lap azt írja, hogy a *Goluchowski* külügyminiszter távollétében a miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott osztályfőnök formális felhatalmazta a következő nyilatkozatoknak a közzétételére:

Franciaországnak Keleten a katolikus hitvallásúak és a szent helyek fölött gyakorolt védnöksége szerződéseken alapszik. Ezek a szerződések jelenleg is érvényben vannak; nevezetesen Szolimánnak a szerződése I. Ferenczel, az 1528-iki és az 1536-iki kapitulációk, melyek 1569-ben és 1581-ben nyertek újabb megerősítést, továbbá az 1856-iki párisi szerződés; végül pedig a berlini béke, mely az összes föl-soroltaknak az intézkedéseit helybenhagyja, kimondván, hogy kizárólag Franciaország számára tartandók fenn azok a jogok, melyeket nevezett állam a Keleten a katolikusok és a szent helyek irányában szerzett.

Mindaddig, míg ez a szerződés, mely az összes nagyhatalmak, tehát a mi peccsétünket is viseli, érvényben lesz és amíg Franciaországnak a követői és konzulai szabályszerűen gyakorolni fogják az őket a közös megegyezés folytán megillető jogosultságot: Ausztria-Magyarország nemcsak hogy nem fog törekedni a protektorátus megszerzésére, hanem még a pusztas vizsgálataiba sem fog bocsátkozni egy oly krízis esélyeinek, mely a jelen körülmények között megindultnak nem tekinthető. *Gravito di Belmonte* nuncius egyszer sem engedte meg magának, hogy erről a kérdéssel nyilatkozzék.

Azt híresztelték, hogy a Vatikán melletti nagykövetség megszakitotta szabadságát, hogy

a legértelmesebb védőbeszéd, ez a két szó: éhes voltam. . . Nézzé barátom, ott ama korlát mellett azt a nyomorult patkányt, hogy keres, kutat, szaglász hulladék után. Még ettől a kellemetlen állattól sem vitathatjuk el azt a természetes jogot, hogy éheségét csillapítsa — és ha mégis megvonjuk tőle (már amennyiben ez hatalmunkban áll) a megélhetésnek feltételeit, úgy ezt csak az erő jogánál fogva tehetjük meg. Éhes? emberrel szemben az erő jogára nem hivatkozunk, de annál inkább hangoztatjuk az igazságot, az altruizmust, a jogegyenlőséget, a szeretet láncát, a humanitást. Kérdem: nem cáfolja-e meg az egész jogrend etikai alapját az a le nem tagadható tény, hogy vannak emberek, akiket éhenhalásra ítél a gyakorlati élet, más néven: a társadalmi rend? . . . Ha van bűn ellenében paizs, mely igazságos alapon büntetlenséget biztosíthat, úgy ez a paizs e két szóban rejlik: éhes voltam. — A mi világunkat: kultúrát, tudományt, művészetet a jólét szülte s ez emelt minket odáig, ahol az emberlelti ember előtérbe lép és az állatias vonások elmosódnak. De aki teljesen ki van zárva a jóléttől és a lassu kivégeztetés nagy siralomházában ténfereg, annak lelkéből kiváltja — helyesebben visszaváltja az éhség — az állatot. Az én különvéleményem szerint csakis így áll elő a beszámíthatatlan lélekállapot. Másképpen nem . . .

A külön elhallgatott, a báró pedig gondolatokba merülve nézte a háborgó tengert.

a protektorátus ügyében a külügyminiszter ur ő excellenciájával értekezhesek. Bárán lejelenteti, hogy ez tövédsé. Igaz, hogy a Vatikán melletti nagykövet két napig időzött Bécsben *Goluchowski* miniszternek Ischilbe való utazása előtt. De egészen más természetű ügyekkel foglalkozott s a protektorátusról egyetlen szó sem esett köztük. A szentszék egyébként nincs is hivatalos arra, hogy ebben az ügyben nyilatkozatot tegyen vagy tétessen, mindaddig, míg Franciaország föl nem hagy jogaimat gyakorlásával, melyek szerződésekben vannak számára biztosítva, még pedig a szentszék akarától függetlenül és hezzájárlása nélkül.

Rómából táviratozzák: Az *Osservatore Romano*, a Vatikán hivatalos lapja, tegnapi számában cikket közölt a Keleten élő katolikusok protektorátusának kérdéséről és kijelenti ott, hogy a szentszék egy hatalomnál sem tett lépéseket arra nézve, hogy ezek valamelyike átvégye az idáig Franciaország által gyakorolt védnökséget. Mint-hogy azonban a Vatikán és Franciaország között megszokott a diplomáciai összeköttetés, a protektorátus természetesen Ausztria-Magyarországra fog esni. A *Neue Freie Presse* mai esti lapja egy látszólag félhivatalos közleményben azt mondja, hogy *Jean de Bonnefon* párisi hírlapírónak a külügyminiszter helyettesével folytatott beszélgetése, amely a *Le Journal* párisi lapban látott napvilágot, apokrif. *Bonnefon* épp úgy, mint más hírlapírókat, fogadták a külügyminisztériumban, de gróf *Goluchowski* helyettesével nem beszélt és a keleti katolikusok protektorátusa ügyében csakis azt a felvilágosítást kapta, hogy a monárkia ebben a kérdésben még nem foglalt állást.

Az orosz-japán háború.

Budapest, augusztus 25.

Amnyi khinai sohasem volt Port-Arthurban, amennyi a hét hónapja dúló háború alatt e tengeri erődől *Csifuba* menekült, hogy azonmelegen feltáralja hazug jelentéseit a harctéri tudósítóknak. Amnyi japán nem ostromolhatta Port-Arthurt a szárazföld felől, amennyi a harctéri táviratok szerint e vár bástyái előtt elesett. És Port-Arthurnak egyáltalán nincs amnyi erődje, amennyit az eddigi jelentések szerint a japánok elfoglaltak. Szóval, az ujságolvasó-közönség a többé-kevésbé kézzelfogható valótlan-ságok tömkelegében nem tud eligazodni, mert mind a két hadmívelő fél szigorúan vi-gyáz arra, hogy ne tudja meg a külvilág az igazat a Port-Arthur körül törtétekről. A japánoktól megszoktuk, hogy sikereiket sohasem tartják titokban, még ha ezek a sikerek alárendelt jelentőségűek is. Ebből arra lehetne következtetni, hogy a japánok eddig nem igen haladtak előre Port-Arthur ostromában, hogy még a külső erődítéseket sem foglalták el mind és hogy „a nagy tüzérségi felvonulás” még meg sem kezdődött. E feltevés ellen szólnak azonban az ismételt magánjelentések, melyek véres rohantámadásokról és több kísérletről adnak hírt, arról tanuskodva, hogy a japánok a legnagyobb veszteségek árán is erőszakkal akarják hatalmukba keríteni a várat. Ilyen támadásokra azonban csak akkor vállalkozik egy ostromló sereg, ha a különben is gyöngye várat csekélyszámu helyőrség védelmezi, ha oly körülmények forognak fenn, amelyek a vár mielőbbi bevételét követelik, tekintet nélkül az aránytalanul nagy veszteségekre, amelyeket az ily támadások eredményeznek.

A japánok pedig az egész hadjárat alatt nagy óvatossággal jártak el, ami hadvise-lésükre szinte jellemző. Sohasem nyomultak előre, mielőtt hadállásukat alaposan be nem rendezték és esetleges visszavonulásra meg nem erősítették.

E magatartásuknak teljesen ellentmon-

dana az, ha a japánok, az ostromló útegeknek időt nem engedve, három hétig szakadatlanul hihetetlen támadásokban merítenék ki erejüket. Ha tehát csakugyan oly nagyszámu támadást intéztek volna már a kellő tüzérségi előkészület nélkül Port-Arthur ellen, úgy ennek nem lehet más oka, mint az, hogy minden áron, amily gyorsan csak lehet, hatalmukba akarják keríteni a várat, mert hogy most csak azért rohanják meg a várat, mert 1894-ben is rohammal vették be, a stratégia mestereinek bizonyult japánokról föl sem tehető.

És ha a japánok mégis oly nagy súlyt helyeznek Port-Arthur mielőbbi bevételére, igen fontos okok kényszeríthetik a nagy feladatra. Ez okok közt az orosz balti hajóraj esetleges elindulása nem lehet, mert ha a flotta már el is indult volna, szeptember vége előtt alig érhet a Sárga-tengerre. Így tehát csakis az lehet a kényszerítő ok, hogy az orosz manduriai hadsereg naponta kap erősítéseket és így annál nehezebben bánhatnak el vele a japánok, minél tovább halogatják a döntő csatát. A japán haderő azonban úgy látszik gyöngye arra, hogy egyszerre támadja Port-Arthurt és Kuropatkin, s ezért szeretnének mielőbb végezni Port-Arthurra, hogy aztán teljes erővel Kuropatkin seregére vessék magukat.

Egy pétervári távirat szerint a japánok újabb háromnapos rohamtámadás után belátták, hogy ily módon a várat be nem vehetik, elhatározták tehát, hogy kiéheztéssel fogják megadásra kényszeríteni Stössel katonáit. Az ily ostrom azonban hetekig eltarthat és nem zárná ki azt a lehetőséget, hogy Kuropatkin még fel is szabadíthatja a szorongatott port-arthuri helyőrséget. Mert ha sikerülne neki a japánokat Délmanduriansban egy elhatározó csatában megverni és visszavonulásukat a Yalu-folyó felé fenyegetni, akkor a Port-Arthurt ostromló sereg fedezet nélkül maradna. De mindez oly dolgoktól függ, amelyeket innen Európából megítélni senki sem tud, mert a megbízható hírek hiánya mellett csaknem oly valószínű, hogy Port-Arthurnak holnap kapitulálnia kell, mint az, hogy a felszabadító sereg megérkezéséig hősiésem tarthatja magát.

Port-Arthur ostroma.

London, augusztus 25.

Port-Arthur sorsáról csak az az egy hír érkezett *Csifuból*, hogy a japánok tüze-lése, amely az utóbbi napokban szakadatlanul folyt, most gyéribb. Az oroszok az erősségek előtt levő térségeket valósággal behintik aknákkal. Ezek az aknák okozták a japánok óriási veszteségét. Egy khinai bárka, amely hétfőn Liaotesauból elindult, azt a hírt hozza, hogy a vár világítótoronyát a japán grandiók elpusztították. A kikötőben egy kötkeményű cirkáló javításán dolgoznak.

Köln, augusztus 25.

A japánok már július 16-án kétségbeesett erőfeszítést tettek a vár elfoglalására. Az oroszok a japánok öt támadását oly erővel verték vissza, hogy a japánok fegyvereiket és pod-gyászait eldobálva, menekültek. Sok orosz japán hőltette borította a csatát. Az elesett japánok számát hétézzerre becsülik. Július 27-én a japánok újra négy támadást intéztek a vár ellen, miután július huszadiki kísérletük, hogy a helyőrséget általános rohammal meg-leljék, nem sikerült. Július huszadikán hatvan ezer japán vonult a tizenharmadik ezred ellen, amely a tizenkétszer erősebb ellenséget visszaverte. Ezen a napon a japánok több mint 10.000 embert vesztek. Eddigi veszteségük

összesen 28.000 ember. Fock tábornok állítólag kijelentette, hogy ha Port-Arthur el is esik, oszrománál a japán hadsereg elpusztul. A Farkas-hegyet az oroszok nem tudták megtartani s a japánok augusztus 8-án huszonöt ostromló ágyút vontattak föl a hegyre, amelynek tüze lése borzalmas hatása. A bombázás, egy mai jelentés szerint, szakadatlanul folyik. Az ellenség nap-nap után kövélből nyolcszáz nehéz ágyugolyót röpít a vár ellen. Az ütegek éjjel-nappal működésben vannak.

Berlin, augusztus 25.

A *Berliner Tageblatt*nak jelenti *Sanghaiból*: Stössel tábornoknak bizakodása mellett is Port-Arthur helyzetét nagyon komolynak tartják. A keleti erősségek augusztus 11-ike óta állandóan a japán ütegek tüze alatt állanak, miután a Takusan domb augusztus 10-én véglegesen elveszett az oroszokra nézve. A legközelebbi napokban várják a japánok döntő ostromát a keleti erősségek ellen. Az oroszok vesztesége augusztus elseje óta hatezer ember, ami a helyőrség egy ötödét teszi ki. Ez a körülmény is mutatja, hogy az oroszok csak bátor védelem útján engedték át a külső erősségeket.

Bécs, augusztus 25.

Több reichenbergi iparos-cég liverpooli üzleti barátaitól jelentést kapott, mely szerint *Port-Arthur* már elesett.

London, augusztus 25.

A *Daily Telegraph* közli: A port-arthuri flotta parancsnoka rendeletet kapott, hogy abban az esetben, ha a hajóraj nem menekülhet ki a kikötőből, *robbantsa fel* a hajókat s akkor a flotta 6000 főnyi legénységét a várat védő csapatokhoz fogják beosztani.

Pétórvár, augusztus 25.

(Hivatalos.) *Alexejev* tengernagy mai keleti távirata jelenti a cárnak:

Stössel tábornok jelenti Port-Arthurból 19-ikéről, hogy a japánok ezen a napon reggel fél 5 órakor rohamot intéztek az Ugroboj hegy ellen és egyidejűleg a Farkas-hegyről hevesen bombázták az északi arcvonal és a keleti arcvonal egy részének erődítéseit. Luysin felé és a Lungu völgy mentén sáncokat építenek.

A manduriai harcér.

London, augusztus 25.

Mandsuriában egyre esik az eső, ami a hadműveleteket mind a két részen nagyon hátráltatja. Megcáfolták azt a hírt, hogy *Ansansant*, miután azt az oroszok kiűrtették, *Oku* tábornok csapatai megszállották. A japánok — mint a *Daily Express* Niuevangból jelenti — *Haicsingből* kisebb hadoszlopokban észak felé, a vasutvonalról nyugati irányban nyomulnak előre. Ezenfelül, mint ahogy az *Expressnek* Tiensinből jelentik, az orosz őrsapatokat és előőrsőket a Liao folyónál kisebb csapatokban kínai irreguláris katonák nyugtalanítják, kiket állítólag japán tisztek vezetnek. Ezeknek a kínaiaknak állítólag *Kiaocsau* közelében táborok van és egy expedícióból, melyet oda küldtek, nemrég tíz kozák véres fejjel tért vissza. Ugyanígy magatartást foglalnak el az orosz csapatokkal szemben azok a rendes kínai csapatok is, melyek *Ma* tábornok parancsnoksága alatt a nagy kínai falnál állanak, hogy a kínai terület semlegességét Mandsurián kívül is megvédelmezzék. Egy másik hír szerint a kínaiak a *Kiausan* és *Sanhaikvan* közti vasutvonalon az összes állomásokat elfoglalták. Ezek közt a kínaiak közt is nagyon sok japán tiszt volt.

Kuropatkin beszéde.

Pétórvár, augusztus 24.

Itteni lapok tudósításokat közölnek a liaojangi orosz főhadiszállásról, mely szerint a

jantai vasuti állomáson Kuropatkin szemlélt tartott az ujonnan érkezett daghestani lövészek felett és a tisztekhez ez alkalommal a következő beszédet intézte:

— A japánok erős, kitaró és vitéz ellenfél. Nagy fáradságunkba fog kerülni, hogy megsemmisíthessük őket. Jól vannak felfegyverkezve és felszerelve, hozzá vannak szokva a hegyvidékekhez és sajátos taktikájuk van, amelyhez az európaiak nincsenek hozzászokva. Remélem azonban, hogy a daghestaniak, mint a Kaukázus igazi fiai, sikerrel állhatnak szembe ezzel az ellenséggel... Egyébként sem én, sem önök, sem más valaki a hadseregéből, nem térhetünk addig vissza hazánkba, míg a japánokat véglegesen meg nem verjük.

Az Aszkold leszerelése.

London, augusztus 25.

A *Times* jelenti *Sanghaiból*: Reitzenstein ellentengernagy a cártól parancsot kapott, hogy az *Aszkold* cirkálót és a *Grosoboj* torpedórombolót lefegyverezze. Ennek következtében a hajók este 7 órakor bevonultak a lobogót.

Sanghai, augusztus 25.

(*Reuter.*) Hír szerint a pekingi japán követ ama körülmény következtében, hogy az itteni kikötőben lévő hadihajók itt-tartózkodásának idejét a *vajvupu* négy nappal meghosszabbította, azt ajánlotta kormányának, hogy tegyen elhatározó lépéseket.

London, augusztus 25.

A *Reuter*-ügynökség táviratot kapott *Sanghaiból*, amely megerősíti a lapoknak az a híret, hogy Oroszország elrendelte, hogy az *Aszkold* és *Grosoboj* nevű hadihajókat lefegyverezzék.

A Gromoboj és Russija.

Pétórvár, augusztus 25.

A *Gromoboj* és a *Russija* cirkálójának Vladivosztozkából való visszatéréséről a következőket táviratozzák: Mikor híre jött Vladivosztozkba a *Rurik* elsüllyedésének, a nép és a helyőrség közt valóságos gyászszal fogadták a megdöbbenő jelentést. Általános volt a részvét *Russzov* kapitányának, a *Rurik* parancsnokának Vladivosztozkában levő felesége és leánya iránt. A két cirkáló 19-én futott be a kikötőbe s az egész lakosság elébe sietett a partra. Mikor a két cirkáló közeledett, nem látszott rajtuk a sérülésnek semmi nyoma. Csak akkor, mikor már a horgonyt lebecsátották s a cirkálók egészen közel jöttek, vették észre, hogy az ágyuk meg vannak rongálva, a kürtök hasznavehetetlenek, az árbocek szilánkokká lődözve. A hajókon azonnal hozzáláttak a sebesülteknek partraszállításához. Az épen maradt csónakokat lebecsátották s a partról jövő csónakokba is rakták a sebesülteket. *Skrjodlov* admirális szemlélt tartott a két cirkáló felett és a legénység hősiessége felett legnagyobb elismerését fejezte ki. A hajók fedélzetéről már előbb lemosták a vért, de azért nyoma maradt.

A *Gromoboj* parancsnokát, *Dabics* kapitányt mindjárt az ütközet elején egy bombaszilánk megsebesítette a hátán. A kapitány bekötöztette sebeit és visszatért a parancsnoki hidra, de nyomban azután egy ágyugolyó csapott le és fején, mellén súlyosan megsebesítette a kapitányt. Ez a második megsebesülés nagyon deprimálta a legénységet; ezt látva *Dabics* kapitány, akinek sebeit időközben bekötözték, a legénység közé ment és kitartásra buzdította a harcolókat. A *Gromoboj*, amelynek páncél-öve erősebb és vastagabb, kevesebb sérüléseket szenvedett, mint a *Russija*. Egy granát a tisztek étkező-termébe repült s ott mindent elpusztított, csak egy kalitka s benne egy papagály maradt sértetlenül. Mikor a *Russija* kapitánya, *Andrejev* észrevette, hogy husz ágyuja közül már csak három ép, elrendelte, hogy tartsák készen a robbantó patronákat; fel akarta robbantani a

hajót a végső szükség esetén, nehogy a japánok kezébe jusson. A *Russija* legénysége halálmegevetéssel harcolt és háromszor verte vissza a támadást.

Orosz cirkálók garázdálkodása.

London, augusztus 25.

A *Daily Mail* szerint a *City* hajózási körében izgalom uralkodik a miatt, hogy a dél-afrikai vizekben orosz cirkálók mutatkoztak. Ott sok angol hajó van utban Japán és Kína felé oly árukkal, amelyek orosz felfogás szerint hadicempészárúk. A hajótulajdonosok nyilatkozatot irattak alá a rendelőkkel, hogy ezek az áruk csak békés célokra szolgálnak, de ezt nem tartják elegendő oltalomnak.

London, augusztus 25.

Az Anchor-vonal közli, hogy a vonal tulajdonában lévő Asia gőzöst, mely *Glasgouból* Kalkuttába menet *Port-Saidba* érkezett, a Cap-Vincenttől keletre 60 mérföldnyire az *Ural* orosz gőzös két órán át feltartóztatta, miközben utasait és rakományát átvizsgálták.

Pétórvár, augusztus 25.

A tengerészeti hivatal közli, hogy az önkéntes flotta hajóinak, amelyekkel eddig nem lehetett érintkezni, utasítást küldött, hogy a semleges hajókat ne zaklassák.

London, augusztus 25.

Az orosz nagykövet háromnegyedórás látogatáson volt a külügyminisztériumban. Kétségtelen, hogy újabb angol-orosz konfliktus tört ki és széles körökben nyugtalanság kezd támadni az angol hajóknak a fokföldi vizeken történt zaklatása miatt. A hírlapok erős hangon cikkeznek. Biztosra veszik, hogy a *Szokolenszk* tünt fel a Fokföld előtt, és a *Times* a következőket írja:

Meddig higyjünk még olyan ígéreteknek, amelyek megtartására senki sem gondol? A béke érdekében okvetlen szükséges, hogy Oroszország tudatára jusson annak, hogy Anglia ebben az ügyben továbbra semmi kétértelműséget sem hajlandó tűrni.

A megdöntött hírből álló *Standard* a következőket írja a saingai tengeri bíróság ítéletéről: Ez az ítélet mutatja, hogy a *Hipsang* elpusztítása kegyetlenség volt. Nem a zsákmánybírósg valamely helytelen ítéletéről van itt szó, hanem közönséges tengeri rablásról, mely gyilkossággal párosulva, nyílt tengeren követett el. Volt idő, mikor egy alávaló tett egész Angliát képes lett volna lángba borítani. Most szelidebb korban élünk s nyugodtabban nézzük a fejleményeket, de ez nem elég ok arra, hogy eltűrjünk oly jogsértéseket, aminek harmadrendű tengeri hatalmak sem szoktak el-tűrni.

Maga a békepárti *Daily News* is így ír: Semleges hajókat, melyek ellen hadicempészet gyanúja merült fel, a nemzetközi jogelveknek semmiféle erőltetett magyarázata alapján sem lehet elsüllyeszteni. Ez megdöntene a zsákmánybírósgok rendszerét, mely éppen a háború viszonyait van hivatva enyhíteni. Ezt meg kell akadályoznunk nemcsak a saját, de a többi államok érdekében is. Barbar tengeri rablókhoz méltó eljárás ez és a kormány jól fogja tenni, ha ezen a ponton minden erejét latba veti, nem törődve a másodrendű serelmekekkel.

London, augusztus 25.

A *Daily Telegraph* jelenti *Fokvárosból*: A Fokgyarmat összes kikötőinek megtiltották, hogy az orosz hadihajókra a kormány előzetes engedelmé nélkül szemet adjanak.

Japán önkéntes hajóraj.

Tokio, augusztus 25.

A kormány sürgősen szervezni akarja az önkéntes hajórajt. Az egész országban megindult a gyűjtés és tíz, egyenként 6000 tonnás hajót fognak a befolyt összegből építeni.

Vihar a tengeren.

Frankfurt, augusztus 25.

Tokióból táviratozzák a *Frankfurter Zeitung*-nak, hogy a Japán-tenger déli vidékén e hó 20-án hatalmas vihar dult. *Fusában* a vihar ledöntött 56 házat és a tengeren 146 hajót semmisített meg. *Mogiban* temérdek hajó elpusztult, 67 embert megölt a vihar.

Pétervár, augusztus 25.

A *Novoje Vremjának* táviratozzák *Csifából*, hogy a múlt éjszaka dult vihar elszakította az uszó aknákat s az elszabadult aknákn nagyon veszélyeztetik a hajókat.

HIREK

Budapest, augusztus 25.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Augusztus

31-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessék tovább.

— Személyi hírek. *Lipót* bajor herceg, királyunk veje, ma délelőtt *Ischből* *Reichenhallba* utazott. — A *belga király* tegnap *Alberta* yachtján *Norvégiából* jövet *Lübeckbe* érkezett. — *Andersz Károly* százados, a budavári koronaórség parancsnoka, nyári szabadságáról visszatért a fővárosba és átvette a koronaórség parancsnokságát. — *Mezey Lajos* V. kerületi előjáró a szabadságidejéről *Budapestre* visszaérkezett s a hivatalát ma átvette.

— *Pitreich Ischiben*. *Pitreich* közös hadügyminisztert, egy ischli távirat szerint, ma délelőtt a király hosszabb kihallgatáson fogadta és délután a miniszter hivatalos volt a családi ebédre.

— A csehországi hadgyakorlatok elmaradnak. A király elrendelte, hogy a csehországi nagyobb hadgyakorlatok elmaradjanak, hogy az 1., 2., 3., 8., 9., 10., 11. és 14. hadtest területén tartandó gyakorlatokat augusztus hó 31-ig befejezzék, a csapatok a hadtestparancsnokok utasításai értelmében részint gyalog, részint vasuton helyőrségeikre visszatérjenek, a szabadságoltak és tartalékosok mielőbb elbocsáttassanak és végezetül, hogy a magyar szent korona országai területéről kiegészített csapatok gyakorlataikat programmszerűleg végezzék. *Prágából* táviratozzák, hogy a csehországi hadgyakorlatok a nagy szárazság és az ivóvízhiány miatt maradtak el. A vezérkar ezt ugyszólván csak az utolsó órában állapította meg. A helytartóság tegnap este távirati utasítást kapott, hogy azonnal tegyen jelentést a hadgyakorlatokra kizemelt vidék ivóvízviszonyairól. A helytartóság nyomban elkészítette a beható, részletes jelentést és még az éjszaka megküldötte táviratilag *Ischbe*. A jelentés megállapította, hogy a manőverre választott környéken nagyon kevés az ivóvíz s ezért maradtak el a hadgyakorlatok. — *Stekna* községnek egy küldöttsége ma a kerületi főnök elé járult, hogy kifejezze azon való sajnálkozását, hogy ő felségét nem fogják *Steknában* üdvözölhetni s egyuttal kérjék, hogy a jövő évben tartsák meg az ő vidékükön a most elmaradt manővert.

— A *Kossuth-flak* korszorja. *Lajos* napja alkalmából *Pallay Sándor*, a függetlenségi párt titkára, korszort tett le *Kossuth* Lajos sírjára. A korszor fekete szalagján az a felírás olvasható:

— Felejtethetlen édes atyáknak, *Kossuth* Ferenc és *Lajos* Tivadár.

— Új egyházmegyei felügyelő. A kemesaljai ágostai evangélikus egyházmegye tegnap iktatta be nagy ünnepek között *Berezsenyi* Jenő nagybirtokost felügyelői állásába. A felügyelői beiktatást a *celladömölki* templomban megtartott esperességi közgyűlés előzte meg. Az új felügyelő a hivatalos eskü letétele után megköszönte az egyházmegye bizalmát, majd gyűlés után több küldöttség tisztelgett nála. *Gyuráts* Ferenc püspök melegehangú táviratban üdvözölte az új felügyelőt.

— A mennyország örökösei. Az emberek millióinak szíve-vágya az, hogy meghódítsák maguk számára az eget. Keresztények, zsidók és budhisták, mindnyájan a maguk módja szerint ostromolják a mennyországot. Nagy fáradságok, lemondásokban gazdag évek szükségesek hozzá, hogy az eget kapui megnyíljanak számunkra, s aki megfoszt attól a reménységtől is, hogy valaha bejuthatunk, az elvágja életereinket. Pedig tegnap óta minden ember, aki nem klerikális, ilyen elvágott életérrel jár-kel a világban. A regensburgi katolikus gyűlésen *Schädler*, a bajor centrumpartí képviselő lepte meg a világot azzal az újdonsággal, hogy a mennyország csakis a klerikálisoké. *Schädler* arról beszélt, hogy a világon mindenütt csak egyházi iskoláknak szabad lennie, a világi iskola pedig eltörölendő. A gyermekeket — ugymond — az ég örököseivé kell nevelni. Nos, ha a gyermekek az ég örökösei lesznek azáltal, hogy a papok iskoláiba járnak, abból csak egyetlen egy dolog világos. Az, hogy az ég a papoké és pedig kizárólag a papoké. Senki sem csodálkozhatik ezek után afőlött, ha a papok nem éreszenek oda be mást, mint aki az ő iskoláikba jár. *Schädler* legalább így mondja. Az ég a klerikálisok családi birtoka, igazi tulajdona tehát s tévedés is, amit eddig hirdettek a klerikálisok ellenségéi, hogy ők a mennyországot csak — kibérelték.

— *Vilmos* császár *Bukarestben*. *Berlin*-ből jelentik: Félhivatalos híresről is megerősítik egy bukaresti lapnak ama közleményét, hogy *Vilmos* császár október végén meg fogja látogatni *Károly* királyt *Bukarestben*. A félhivatalos *berlini* közlés utal arra, hogy *Vilmos* császár látogatása magától értetendő annál a közeli rokonságnál fogva, amely a német császár és a román király közt van, de meg *Vilmos* császár egy régi ígéretét váltja be, mikor *Bukarestbe* utazik, mert már évekel ezelőtt megígérte ezt a látogatást *Károly* királynak.

— *Beteg* képviselő. *Nessi* Pál országgyűlési képviselő ma délelőtt sikerült operáción ment keresztül a kereskedelmi kórházban. Egy pattanásból vérmérgezést kapott és ez tette szükségessé a műtétet. *Nessi* most már jobban érzi magát, de még néhány napig kénytelen ágyban maradni.

— Zászlóavatás. Nagy ünnepség keretében tartotta meg zászlóavatását a *cell-dömölki* tüdőoltó-egyesület. *Zászlóaványa Szógyény-Marich* Ferenc es. és kir. kamarás neje volt és fölvált beszédet *Wagner* Lőrinc dömölki apát mondott. A zászló rudjába szegve verték be *Szógyény-Marich* Ferencné, *Reiszig* Ede nyugalmazott államtitkár, *Maróthy* László országgyűlési képviselő, *Miskolczy* Imre miniszteri osztálytanácsos és mások.

— *Budapest* népesedése. Ma tette közzé a fővárosi statisztikai hivatal a budapesti születések múlt évi statisztikáját, amelyből kitűnik, hogy az elmúlt évben szokatlan nagy mértékben csökkent a születések száma a régebbi évek arányához képest. Ezelőtt minden ezer lakosra harmincöt-negyvenöt születés esett évenként. Az elmúlt években csökkent ugyan az arány, harmincöt-nél alább azonban sohasem esett. Az elmúlt, 1903-ik évben ezzel szemben minden ezer lakosra csak 277 születés esett. Ha tekintetbe vesszük, hogy *Budapest* lakosságának száma az elmúlt évben is emelkedett, megdöbbenően nagy a csökkenés aránya, amely az előző év számához képest 1131-gyel kevesebb születést mutat föl.

— Az *Eötvös-alap* ma délelőtt tartotta meg közgyűlését a Tanítók Házában. *Dr. Újváry* Béla elnök megnyitójában jelentette, hogy a kolozsvári *Tanítók Hunyadi Házát* szeptember másodikán nyitják meg diszközgyűlés keretében, amelyen a kultuszminiszter is jelen lesz. Az *Eötvös-alap* vagyona az elnök jelentése szerint jelenleg 521.000 korona. A gyűlés ezután elhatározta, hogy a *Wlassics*-alapítvány tizennyézerkoronányi összegét huszezer koronára emeli föl, *Berzeviczy* Albert nevére pedig az alapítokból huszezer koronás alapítványt tesz elismérésül a miniszter jóindulata iránt. Kimondta egyuttal a gyűlés, hogy a kultuszminiszterhez deputációt küld halálának kifejezésére. Az osztóbizottság jelentését változtatlanul elfogadta a közgyűlés. Végül *Trájtler* Károlyt az *Eötvös-alap* alelnökévé választották. Az osztó-bizottság a közgyűlés előtt tartott

ülést, amelyen az *Eötvös-alap* ösztöndíjai dolgában határozatok.

— A szabadságharc-szobor első pályaterve. Még nem járt le a főváros tanácsa által hirdetett pályázat a szabadságharc-szobor terveire, de egy lelkes magyar ember már beküldött tervrajzot. Egy vasmegeyi egyszerű parasztember rajzolta és ha munkája primitív is, de mindenestre bizonyítja azt, hogy a magyar népek szíve óhajtatja, hogy a dicső korszaknak emléke álljon végre a fővárosban. A pályaterv borítékjának címe ez:

„T. C. A Szabadság szobor Bizottságnak” Budapest. A szobor magassága 14 méterre van tervezve. Pályázó és beküldő: *Süspöt* János. Kelt: Óri Szent Péteren (vasmegeye.)

A levél szövege a következő:

A képek magyarázata hej, szüke végett, a honleány, aki a fájkáival felvilágosultságot jelöl és aradi lánc, szétéjtését, a bitufaa vértanuk, halálát a láncon lévő a hősök elzárását. A koporsó a ház, a sírját a kardátadás, a világoi fegyverletételet a midőn, görgei arthurt, rüdingor orosz tábornoknak átada alatt, a szív a haza, vérzü szívét, a felirat pedig azt a mia koszoruban van éljen a haza, aláb pedig — ezen feliratot 1943 és 9-ben sok igaz hős lelke ment fel azgben Uoratt, azért it a földön egy néhány, Az ü lelke is nem sokára odaszáll, a koporsó felirata it nyukszik, ki várja a feltámadását, élt 1000 évet megholt, 1849 Augusztus 13, dikán. A legérdekesebb az egészben az a városházán rendes akteként intézik el az ügye és a pályamunkát majd elleveltárandják.

— *Egy* költő halála. *Aussee*-ből jelentik, hogy *Najmayer* Mária osztrák költőnő ma régeli hatvanesztendő korában meghalt. *Neumayer* Mária, *Najmayer* udvari tanácsos leánya, *Budapestben* született és gyermekkorát is itt töltötte. Később atyjával együtt *Bécsbe* költözött és csak ott tanult meg németül. *Grillparzer* fölfedezte a leányban a költői tehetséget és ő biztatta arra, hogy a költészettel foglalkozzék. *Najmayer* Mária később számtalan magyar dalt fordított németre.

— *Férfidivat* és irodalom. Egy newyorki szabó kesertien panaszkodik, hogy a modern regényekben soha sem esik szó a hősök ruházatáról. Vagy ha már igen, akkor sincs benne köszönet, mert a modern hősök legnagyobb részben rongyos, züllött egzisztenciák s vajjon melyik jóízű embert érdekelné ezeknek a ruhájá? Ezzel szemben a női toalettek egyre többet hódítanak a regények oldalaiól és lapjaiból, nagy örömeire és hasznára a női szabóknak. Mily nagy gyönyörrel irták le elegáns höisek ruháját — panaszoja a szabó — *Dickens* és *Thackeray*. És *Bulver* egyik regényében egy ifjú alak ruházatának legapróbb részleteit is megtudjuk. Hogy ezek a dolgok így megváltoztak, annak az az egyedüli oka, hogy mindjomban elszaporodnak a női írók. Természetesen őket inkább a maguk nemének ültözködése érdekli. Ez a dolog nem tarthat így tovább — szól a szabó — röviden el kell jönni annak az időnek, mikor az írók ismét oly nagy szeretettel és lelkesedéssel írják höisek ruháiról, mint régen. Amilyen élelmes emberek az amerikaiak, akad még közöttük egy, aki a panaszkodó szabó mértékére ír egy regényt — és milliómos lesz belőle.

— *Aki* nem fél. A szerb öszezsekkövök feje, *Masin* ezredes négy hét óta *Pöstýnben* időzik. Az ezredet a minap kellemetlen incidens érte. Sétája közben találkozott *Kvapil* Johanna prágai művésznővel, aki valamikor *Belgrádban* is vendégszerelt és ekkor az udvari ebédén *Sándor* királylyal, *Draga* királynéval és *Masin* ezredessel egy asztalnál ült. Ebből az időből ismeri még a művésznő az ezredet, aki most, mikor a sétahelyen találkozott vele, feltűnő barátságosan üdvözölte. A művésznő az üdvözlésre hirtelen elfordította a fejét és az ezredet a faképnél hagyta. Az ezredes első zavarában csak ennyit rebegett:

— Mit jelentens ez, asszonyom?

S mivel végtelenül bántotta az ignorálása, azonnal elküldött valakit a művésznőhöz.

— Talán bizony fél az ezredestől, hogy nem meri köszönését elfogadni?

— Nem vagyok királyné — felelte hidegen

apil Johanna — s így tehát nincs is okom, hogy síjék tőle.

Ezt üzenté vissza az eredesnek, de hogy mily hatással volt e sokatmondó felelet az ezredesre, arról hallgat a krónika.

— **Anyák iskolája.** Egy fiatal, elegáns és graciós asszonyka érkezett a múlt héten Bordeauxból Párisba, aki felé most nemcsak a francia főváros és Franciaország, de csaknem az egész művelt világ tekintete fordul — hála a messzehangzó ujságcikkeknek. Mme. Moll-Weisz ez a fiatal asszony, aki kétségbeesett a fiatal anyák tudatlanságán: iskolát nyitott, amelyben a nőket — legtöbnyire fiatal leányokat — a legapróbb anyai teendőkre is oktatták. Ezelőtt nyolc évvel nyit meg a madame iskolája Bordeauxban, de mert nem elégedett meg e szűk területtel, most Párisba ment, hogy ott iskoláját megcsinálja. A *Figaro* egy munkatársa azonnal felkereste az asszonyt, aki elmondta, hogy ha már van iskolája a festészetnek, szobrászatnak, zenének, táncnak, a maszszirozó-művészetnek, a szabászatnak és még ki tudná felsorolni, minék, hát nem lehet tűrni, hogy éppen a legfontosabb dolgot, a gyermekek ápolását és nevelését végezzék teljesen tudatlan és tapasztalatlan fiatal nők. Bordeauxi iskolájának igen sok tanulója akad, legtöbnyire fiatal leányok, de látogatták a kurzusokat nagyszámban anyák is. Mme. Moll-Weisz egy nagy babán mutatta be tanítványainak, hogyan kell a csecsemővel bánni. Mert szerinte a legesekélyebb dolgot sem szabad idegen cselédekre bízni az apróságok körüli teendők közül. Végzetes veszedelemnek vágunk így el az utját. Érdekes különben, hogyan jutott az apostolnó erre a gondolatra. Valaha igen gazdag asszony volt, de egy napon mindenüket elvesztették. Szegénységében olyan nagy szeretetben volt része teljesen idegen emberek részéről is, hogy elhatározta, hogy valamivel lerója halálját az egész emberiségnek. Sokáig gondolkodott a módon, míg végre eszébe jutott az anyaiskola. Novemberben nyitja meg a párisi tanévet, de szándéka beutazni egész Franciaországot. Végül reményét fejezte ki Moll-Weisz asszony, hogy példáját remélhetőleg az egész világon követni fogják, ami neki a boldogság a legnagyobb fokát jelentené.

— **Tartalékosok lázadása.** Párisból táviratozzák: A *Matin* jelenti, hogy a 32. gyalogezred első századának tartalékosai egy párisi kaszárnya udvarán fellázkodtak századosuk ellen, mert két óránál tovább exercioztatta őket, mint a többi századok legénységét. A vizsgálat folyik.

— **A sanghaji telefon igazgatója Budapest.** Sanghájban most akarják berendezni harmincezer előfizetőre az új telefonközpontot. Az ottani telefon igazgatója, *Gusta Loberg* ezért Amerikába utazott, hogy az ottani telefonközpontokat tanulmányozza, most pedig Budapestre jött és megtekintette a budapesti telefonközpontot.

— **Janicsáry Sándor temetése.** Nagy részvét mellett temették ma délután el dragomirosti *Janicsáry* Sándor volt országgyűlési képviselőt. A végtisztességre a retek-utcai halottasházban előkelő közönség gyűlt össze. Ott voltak: *Weberle* Sándor, a közigazgatási bíróság elnöke, *Gromon* Dezső honvédelmi-, *Popovics* Sándor pénzügyi- és *Vörös* László nyugalmazott államtitkár, *Pais* Andor kuriai tanácselnök, *Vajda* Ödön zirczi apát, *Olay* Lajos, *Sacellary* György, *Dedovits* György és *Sztajevits* János országgyűlési képviselők és sokan mások. A halottat *Georgiades* János görög-keleti plébános szentelte be, mialatt a templomi kar *Tialios* karnagy vezetése mellett megható gyászdalokat adott elő. A pap imája után a koporsót a hatfogatú gyászhintóra tették és megindult a menet a keresési sírkertbe, ahol a holttestet még egyszer beszentelték és a családi sírboltba örök nyugalomra helyezték.

— **Házasság.** *Kollányi* László, a rimaszombai pénzügyigazgatóság irodatiszta eljegyezte *Renka* Karola kisasszonyt, *Renka* János rimaszombai kereskedő leányát.

— **Orvosi tanulmányt.** Dr. *Weyner* Emil bőrgyógyászati és kozmetikai tanulmányújáról hasáérkezett.

— **Hentzi sőtörője meghalt.** A nagyvárad Szent László-menedékházban meghalt a minap 78 éves korában *Hentzi* generális sőtörője, *Hentzi* Béláné, *Thorday* Krisztina. Fialat leánykorában ismerkedett meg *Hentzi* Bélával, aki akkor Erdélyben szolgált mint katonatiszt. Hogy a bűtyját, akivel valamilyen örökségi perben összekülönbözött, bosszantta, 48-ban a honvédseregbe állott *Hentzi* Béla s végül kiűzötte a szabadságharcot s vele volt a táborban a felesége is. Negyvenkilencben *Hentzi* Béla elmenekült s azóta nyoma vett, a felesége pedig teljesen a vidám életre adta magát s az olasz háborúban is résztvett mint markotányosnő. Olaszországból visszakerült élményeit köcskésítette oly módon, hogy egy-egy ebédért, némi segítségért mesélgetett, portáról-portára járva. Később megszánta a nagyvárad káptalan s elhelyezte menedékházába, ahol most halt meg. Halála után kiderült, hogy csontvázán valamilyen rendkívüli abnormitás van s így még halála után is különleges lesz sorsa ennek az asszonynak, mert nem temették el, hanem csontvázát a kolozsvári élettani intézetbe szállították.

— **Vasuti sztrájk Olaszországban.** Rómából táviratozza tudósítónk, hogy Olaszországot ismét általános vasuti sztrájk fenyegeti. A két év előtt lezajlott sztrájk tudvalevőleg a bérek felemelésével végződött s ez a költségvetést évi 20 millió lírával terhelte meg. Az akkori sikeren felbuzdulva, a mozgalom vezetői most újabb követelésekkel állottak elő s azzal fenyegetőznek, hogy ha valamennyi követelésüket nem teljesítik, akkor kimondják az általános sztrájkot. Hir szerint a kormány ezuttal nem hajlandó engedni.

— **Virágkultusz.** A hollandi tulipánok kultusza, mikor a flamand parasztok egész földbirtokokat cseréltek el ritkább tulipánbagymákkért, még nem vett ki egészen. Még most is sokan vagyontokat áldoznak ritkább virágfajokért, amelyek között első helyen azonban már nem a tulipán áll, hanem az orchidea. Az egzotikus földrészek husoslevelű és a napsugár minden színében pompázó virága elsőrendű kereseti cikk a virágpiacra. Népszerűségét talán *Chamberlain* emelte tetőfokra, aki a délafrikai háború alatt, nagy, parlamenti küzdelmei közben, mindennap friss orchideával jelent meg a küzdőtérre. A gyarmatminiszternek, amint maga bevallotta, naponta három-négy száz koronájába került ez a fényűzés. S habár a világvárosok gavallérjai előtt, kétségkívül tiszteletreméltó helyet vívott ki ezzel az értékes virággal, Angliában mégsem őt nevezik orchidea- királynak, hanem egy *Sander* nevű durgazdag milliost, aki évente 800.000 koronát költ virágos kertjének fönntartására. Gazdag orchidea-gyűjteményében van 400 olyan ritka példány, aminőket a kerek földön sehol sem tenyésztenek. Még *Rothschild* lord sem képes versenyezni vele, aki pedig szintén tömörked pénzét áldoz orchideákra. Az idén Düsseldorfban *Kolber* történelmi festő indítványára nagy orchidea-külföldi rendeznek és az egybegyűlt viráganyag több millió korona értékű. A legnagyobb ára a velencei hercegnőről elnevezett Alexandra-orchideáknak van. A kiállításra egy tucat Alexandra-orchideát 300.000 koronáért kínálnak.

— **Harc a tuberkulózis ellen.** A budakeszi Erzsébet királyné-szombatúri igazgatója, dr. *Kuthy* Dezső egyetemi magántanár időnkint maga köré gyűjti betegeit és kedélyes társalgás közben megismerteti őket betegségük ama tulajdonságaival, melyeknek ismeretére maguk és embertársaik érdekében szükségesük van. A szombatúrium elkép nemcsak betegeinek egészségét igyekszik visszaszerezni, hanem meg is tanítja őket arra az életmódra, melylyel bajuk tovatérését és hozzátörzőik inficiálását megakadályozzák. A teljesen laikus betegsereg nagy figyelemmel hallgatja a vendő előadásokat.

— **Ötvennégyezer munkás sztrájkja.** New-Yorkból táviratozzák: Az építőipari egyesületek elhatározták, hogy csatlakoznak az építőkézművesek sztrájkjához. Harmincezer munkás már sztrájkol, további húszötvennégyezer sztrájkra készül. A sztrájk következtében hatvanöt iskola építése szünetel, minék következtében vagy százezer gyermek nem járhat iskolába.

— **A ketrebe zárt gyermek.** Pestvármegye árvaszéke ma beleszólt *Berg* Antal állami szemellenőr nagy hirhedszeregre vergődött nevelési rendszerébe. Az árvaszék határozata minapenesetre megdönti az apa fennen hangoztatott önértzes kijelentését, hogy ő nem törődik senkinek a felháborodásával és továbbra is ketrebe zárva neveli a kis fiát. Az árvaszék mai ülésén *Dudits* Pál előadó ismertette a ketrebe zárt gyermek esetét. Hosszabb tanácskozás után az árvaszék az apát szeretetien és természetellenes bánásmódja miatt megintette és kötelezte arra, hogy ezen bánásmódjával hagyjon fel s a ketreccel távolítsa el. A terjedelmes indokolás a tényállás ismertetése után kiemeli, hogy a ketreben való tartás ugyan a gyermek egészségét nem veszélyezteti, de annak erkölcsi és jellemfejlődése szempontjából káros. Az eljárást az apa fegyelmi jogánál fogva alkalmazhatja ugyan, de azt állandósítani nincs joga, mert a szabadsághoz való jog a gyermeket emberi méltóságánál fogva épp úgy megilleti, mint a felnőttét. Végül figyelmeztette az apát, hogy amennyiben bánásmódjával fel nem hagyja, tőle a gyermeket az árvaszék elveszi s az ő költségén másnál helyezi el. Az a kérdés már most, megnyugszik-e majd az apa az árvaszék döntésében. Mivelhogy a felebbezés útja még nyitva áll előtte s addig is ketreben marad a kis fiúcska.

— **Moszkovita tanulmányok.** *Pobjedonoszev*, az orosz szinódus ügyésze és III. Sándor cáj egykori nevelője könyvet írt. A könyvnek es a címe: „Moszkovita tanulmányok“, bár bátran ez is lehetne a címe: *Az orosz sötétség kis kitéje*. A könyv tudniillik csak egy dologra vet világosságot. Arra, hogy miért nincs viláosság Oroszországban, ahol a cárt ilyen emberek nevelték. Az érdekes könyvből ide iktatunk néhány szemelvényt. A demokrácia — írja *Pobjedonoszev* — hazugság, mert a választói jog általánosítása folytán a hatalom a legkevésbé büszke, de legkapzsi ember kezébe jut. A parlament olyan intézmény, amely csak a saját hiúságának és érdekeinek szolgál. A sajtó hazug, mert felelőtlen s mert azon a téves föltevésen nyugszik, hogy ő és a közvélemény azonos: A népoktatásnak programja ez: írni, olvasni, számolni. Ezen túl na terjedjen, mert ami ezen túl van: az rossz. Az uralkodóban az a fődolog, hogy meg legyen benne a szentek erenye.

Arról, hogy mi történjék azokkal, akik még ma is ilyeneket hirdetnek, a moszkovita tanulmányok mísem szólnak.

— **Dadogók vizsgája.** A piaristák főgimnáziumának egy termében nagy és előkelő közönség gyűlt ma egybe és figyelemmel hallgatta végig a különféle beszédkönyvben szenvedő tanuló vizsgáját. A tanítás kiténőnek bizonyult. Sok tanulónál nyoma sem látszik az előbbi küzdelemteljes beszédnek. Soknál pedig kiváló javulás volt tapasztalható. A vizsgán dr. *Vincez* József igazgató-helyettes elnököl, s meleg szavakkal ismerte el a vizsga befeltekort Skultéy Lajos vezető-tanárnak érdemét a lelkiismeretes és eredményes munka körül. Skultéy tanfolyama állandó és bármikor lehet lakásán felvételre jelentkezni a József-körút 15. szám alatt.

— **Tűz.** A Turóc-Szent-Márton mellett lévő *Priekopa* község egy gazdasági épülete a villámotl meggyulladt. Az eső és a gyors segítség hamar eloltotta a tüzet, de az épületben felhalmozott gabona tönkrement. — **Gróf Tisza** István miniszterelnök a nagyharsányi tűzkárosultak javára saját terméséből 25 mizsa gabonát és 450 korona államsegélyt küldött, azonfelül meggyezerte akeiót indított érdekében. Ejesantja, özvegy *Tisza* Kálmán is sokat gyűjtött a nagyharsányi tűzkárosultaknak.

— **Uj evangélikus templom.** A városligeti fasorban, a 19. és 21. szám alatt lévő nyaraló-teleken fölépült a budapesti evangélikus egyház új temploma és főgimnáziuma. Az egyháztestület vagyonából és híveinek adakozásából épült a monumentális iskola és templom, melyet *Pecz* Samu műegyetemi tanár tervezett. A két épület teljesen készen van, a berendezés azonban hónapokat vess igénybe, így a fölvátás csak a jövő évben történhetik meg.

— **Lázadó olasz községek.** A kisebb olasz városokban általános jelenség, hogy a községi fogyasztási adók szinte kegyetlenül terhelik még a legszükségesebb élelmiszereket is. A dolg nyitja többnyire abban keresendő, hogy az előjáróság könnyelműen, sokszor rablómódon bánik a közvagyonnal s így a jelentkező kiadásokat kénytelenek a hihetetlenül felszórólt fogyasztási adókkal fedezni. Mi sem természetesebb, mint hogy az agyonsarolt lakosság kormánybiztost kér, aki a község zilált pénzügyeit rendezze. Az előjáróság persze nem látja szívesen az ellenőrző hatalmat és a polgárok konzervatívabb részével valóságos lázadásokat szervez az állami kiküldöttek ellen. A kormánybiztos természetesen kirendelteti a katonaságot és a dolg rendszert véres kimenetelű, sőt nem ritkán emberáldozatokat is kíván. A Róma melletti *Lubiano*ban és a Katánia közelében lévő *Agiró*ban például kilencven-kilencvenöt százalék volt a községi pótdát s amellett még óriási fogyasztási adókkal terheltek az élelmi cikkeket. A lakosság mind a két helyen fellázadt, megrohanta a községházat, összetépte az adólistákat és kormánybiztost kért. Az előjáróság katonaságért és esendőrségért táviratozott, azok meg is érkeztek és elfojtották a lázadást. Négy polgárt azonban agyonlőttek. Az előjáróság pedig elérte a célját, mert kormánybiztost nem küldtek ki. A déliolaszországi *Ostuni* községben még cifrább eset történt. A kiküldött kormánybiztos már hónapok óta vesződött a község rendezetlen pénzügyeivel. A főlöseges kiadásokat és adókat párhuzamosan igyekezett kiküszöbölni. Így került a sor a városi bandára is, amely 4000 líra évi segélyt kapott a koldus városkától. A kormánybiztos négy száz lírára szállította le az összeget. Ebbe a hatalmas esetben kapaskodtak az előjárósági párti ostuniak és lázongani, lármázní kezdtek, beverték a kormánybiztos ablakait, úgy hogy elérték azt, hogy a banda ismét megkapta az évi 4000 lírát. És az ilyen esetek elég gyakran fordulnak elő Olaszország istenáldotta földjén, ahol hihetetlenül kék az ég és hihetetlenül fekete a községi gazdálkodás.

— **Halálzás.** A fiemei lakosság imponzans részvéte mellett katonai pompával temették tegnap gróf *Hoyos* Györgyöt, a torpedógyár társtulajdonosát. A koporsó után haladt a gróf két fia, két veje: *Bismarck* Herbert herceg és gróf *Plessen* és a gyár tisztviselői és munkásai. Egész halom koszoru borította a koporsót, közöttük *Károly István* főherceg, a hadügyminisztérium tengerészeti osztályáé, gróf *Zichy* Agost és gróf *Balthányi* Lajos volt fiemei kormányzóké, az idegen államok bizottságaié, amelyek a már kész torpedókat átvesszik.

— **Egy kuruzslónő családja.** Párisból jelentik a következő, kissé titokzatos esetet: egy *Christman* nevű kuruzslónő a lakásán gyógyította egy *Fleuryne* nevű jómódú *versaillesi* asszony huszonégy éves leányát, aki vizetelenségben szenvedett. A leány három héttel ezelőtt meghalt a kuruzslónő lakásán. A kuruzslónő azonban eltitkolta az anya előtt leánya halálát és hogy ne vegye észre a családot, elhitette vele, hogy mély álomba merült, de álmaiból nemokosra fölébred. Mindenféle szerrel kenegette a holttestet, hogy ne terjeszzen büzt s az anya csakugyan nem vette észre a családot. Valahogyan mégis kitűdött, hogy a leány meghalt és a hatóság el akarta viténi a holttestét. *Fleuryne* azonban nem akarta beengedni a hatóság embereit, nekikémszította a háttát az ajtónak és toporzékolva kiabált:

— Nyomorultak, el akarjátok rabolni a gyermekemet!

Az emberek végre is kénytelenek voltak betérni az ajtót és erőszakkal elvinni a holttestet.

— **Az utóállítás.** Az utóállítás befejezése felé közeledik. Tizenhárom napi szünet után az állást holnap ismét megkezdik s augusztus 31-én fejezik be.

— **A léghajó és a mezőőr.** A *Meteor* nevű katonai léghajó tegnap éjszaka a hold fényénél szállott fel Bécsben *Korvin* főhadnagy vezetésével, a hajókor Budapest fölött röptel el és hajnali 5 órakor Szeged határában ereszkedett le. Egy mezőőr, aki nyilván még sohasem látott léggömböt, annyira megijedt, hogy puskát fogott és rá akart lőni a *Meteorra*. Meg

is teszi, ha *Korvin* főhadnagy rá nem kiált, hogy tegye le a puskát. A légbajósok vonaton már visszautaztak Bécsbe.

— **Cselédek és cupringerek.** Kassán a cselédek, Budapestben a cupringerek tartották gyűlést. A cselédek is elégedetlenek, a cupringerek is. A cseléd tartó asszonyok nem tartottak még kongresszust s nyilván nem is fognak tartani, pedig ők a legelégedetlenebbek. A három közül az elégedetlenségekre legkevésbé okuk van a cupringereknek, sőt ők azok, akik okai a másik két fél minden viszálykodásának. A budapesti cupringer kapzsítségével, ravaszkodásával teljesen tönkretette a cselédek és cseléd tartók viszonyát. A cselédet az idő folyamán kiperarolta arra, hogy gazdájában kizsákmányolást lásson s a gazdát viszont hozzá szoktatta ahhoz, hogy cselédjétől féljen, őrizkedjék tőle és ne vegye be családja tagjai sorába. Így állott be az a helyzet, hogy a cseléd nem érez gazdájá iránt semmi tiszteletet, semmi ragaszkodást, tanácsadója a cupringer, aki viszont ellensége a gazdának és cselédnek egyaránt. A cupringer csak keresni akar s ezért iparkodik minél nagyobb forgalmat létesíteni. Ugy okosodik, hogy neki teljesen mindegy, jő-e a cseléd vagy rossz. Ő előre megkapja a közvetítési díjat s legtöbbször maga bezéli rá a cselédet, hogy hagyja el helyét. Ez neki új szerzői díjat jelent.

A cseléd tartók és cselédek közt teljesen elromlott viszony arra vezet, hogy Kassán kongresszuson beszéltek meg a cselédek bajaikat. Követelik, hogy sorsukon segítsenek, hogy munkaidejüket kurtítsák meg. Elhatározzák, hogy papnál nem szolgálnak, ami a szocializmus tanításaira enged következtetni, sőt nyúltszik a keresztény szocializmus is kezd tervedni köztük, mert egyikük azt is indítványozta, hogy zsidónál sem szolgáljanak. Mindezek a dolgok nem fogják megjavítani a helyzetet. Háziasszonyaink továbbra is a cselédek zsarnoksága alatt nyögnek, továbbra is kénytelenek lesznek túrni azt a bárdolatlan, kicsinyes rossz indulatot és okatlan szekaturát, amelyhez a budapesti cselédek olyan rettenetesen értenek a cupringerek jóvoltából. A már-már elviselhetetlen helyzetben semmi sem segíthet, hacsak az nem, ami mindenütt, egész Európában: a cselédszerzés hatóságivá tétele s az, hogy a gazda köteles cselédjét családtagjának tekinteni, viszont a cseléd nem a ház titkos ellenese, hanem barátja és hűséges gondozója. Az első lépés ehhez a reformhoz csak az lehet, ha a cupringer alakja eltűnik a föld színéről.

— **Esőzés.** A gyilkos szárazság immár véget ért. Napok óta meg-megered az eső az ország különböző pontjain, sőt ma a naphosszat borongó és intenzívebb esőket is adott. A fővárosban este-fel kezdett esni és a termékeny nedv még a késő éjjeli órákban is hull, hull alá a beteg és szomjazott földre. Hajdubüszörményben, Mármárosgyeten, Zólyomban, Nagyszőlősen, Nagyváradon és az ország majdnem minden részében egy-kétnapos esők voltak és így mégis csak megakadt továbbiban az a tömörked pusztítás, amelyet a szárazság ránk zudított.

— **Adakozás.** *Kovács* Sándor gyógyszerész 6 koronát küldött be hozzánk *Sárospól* a szegény koresmáros javára, az adományt rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Járványi a Cunard hajón.** E címen ma több lap bécsi forrásból riasztó hírt közöl az amerikai társaság *Pannonia* kivándorlási hajójáról. Arról van ugyanis szó, hogy a *Pannonia* nyílt tengeren találkozott a társaság egy másik hajójával, az *Utoniával* s jelzésel közölte messziről, hogy fedélzetén járványos betegség ütött ki, melynek számos utasa áldozatává lett. E hír alkalmas arra, hogy valóság esetén aggodásba ejtsen sok magyart, akinek hozzátartozói az említett hajón utaztak. Mint a leghitelesebb helyről jelentik, az egészről csak az igaz, hogy a két hajó találkozott a nyílt tengeren s barátságos üdvözlést váltott egymással. A betegség és a számos haláleset mendemondán alapszik. Az *Utonia* kapitánya tegnap a fővárosban járt s személyesen cáfolta meg az alaptalan híresztelést.

Ugyancsak tegnap érkezett New-Yorkból egy távirat, mely szerint a *Pannonia* tegnap oda érkezett. A fedélzetén minden rendben van s az utasok teljes számban és legjobb egészségben érték el a hazájukat.

— **A selyemgubótermelés.** Az idei nagy szárazságnak és hőségnek hatását a selyemgubótermelésen is lehet érezni. A hernyókat éppen a begubózás előtti időszakban, mikor azok pedig legjobb étvágygyal esznek, csak száraz, fonnyadt, egészségtelen levelekkel tudták a tenyésztők etetni. Ennek az lett a következménye, hogy az idei selyemgubótermés mennyisége a tavalyi terméshez képest csökkent, annak ellenére, hogy a selyemtenyésztő-családok száma 7000-rel szaporodott az idén; vagyis az idén már 114.000 család foglalkozott selyemgubótermeléssel. Az idei gubótermés 1,650.000 kilogrammra tehető. A beváltott gubóért pedig 2,900.000 koronát fizettek ki. Ehhez hozzá kell még adni azt az 500.000 koronát, amelyet az idén a selyemfonódnakban állandóan alkalmazott 1600 munkás és munkásnő, valamint azt a 400.000 koronát, melyet a szekszárdi petekészítő-állomáson alkalmazott 800 munkásnő keresett. Ennélfogva a selyemtenyésztésből az idén 3,800.000 korona kereset jutott a legszegényebb munkásosztálynak, amely a selyemtenyésztéssel és ezzel kapcsolatos gyári munkásokkal foglalkozik. Különösen az idén jól eshetett ez a kereset a földmivesnépnek, amely július elején kapta a beváltott gubó árát, midőn a nagy szárazság miatt más terméséből nem pénzeltetett. Örvendetes jelenség, hogy a közép körében mindinkább kedvet kapnak a selyemtenyésztéshez, amit az is bizonyít, hogy évről-évre emelkedik a selyemtenyésztő-családok száma, mert egyre többen látják be annak nagy hasznát.

— **Kifosztott postacsomag.** A marosvásárhelyi rendőrség értesítette a fővárosi rendőrséget, hogy egy ékszeres postacsomagot, amelyet Kassára címezve adtak föl az ottani postahivatalban, utközben kifosztottak. Egy aranykarperec, egy aranylánc, egy mellű és két értékes gyűrű tűnt el a csomagból. A rendőrség és a postaigazgatóság együttesen nyomozza a tolvajt.

— **Megfenyegedett szocialista vezér.** Berlinből táviratozza tudósítónk: A *Vorwärts* közli, hogy a hesseni kormány értesítette az offenbachi szocialdemokrata gyűlés rendezőségét, hogy ha *Pernerstorfer* elmegy a gyűlésre, akkor a kormány ki fogja utasítani, mert nem tűrheti az ilyen tüntetést egy szövetséges állam ellen. Ennek a rendelkezésnek az az előzménye, hogy *Pernerstorfer* a frankfurti gyűlésen az osztrák szocialdemokráciáról akart szónokolni, de csak hogy éppen belekezdhetett beszédébe és üdvözölhette a gyűlést, mert a hatóság jelen volt képviselője megvonta tőle a szót. *Pernerstorfer* akkor nyílt levelet intézett a birodalmi kancellárhoz s azt írta benne, hogy nem mltó egy nagy birodalomhoz az ilyen erőszakkodás.

— **Ös-Budavárából.** Ös-Budavárában az utóbbi napokban a rossz idő dacára is minden este nagy közönség töltötte meg a variété-azínházat. Ez a körülmény minden reklámánál fényesebb dicserőnek annak a pompás műsornak, amelyet *Friedmann* igazgató nagy áldozatkészséggel állított össze augusztus második felére s amelyben nem kisebb variété erők, mint *Morcaschani*, *Johnson* és *Dean* és *Stuart* szerepelnek. Vasárnap délután fellépnek az összes attrakciók s a pénztárnál a területre váltott belépőjegy a variété-előadásra is jogosít. A jövő héten nagy ünnepélyre készül az igazgatóság Ös-Budavára a török időiben cím alatt. Az ünnepély első napjának jövedelme a gyöngyösi tüzkárosultak javára jut.

— **Rendőri hírek.** Ma délelőtt negyed tíz órakor *Rács* István földmivest *Rákospalotán* a körvasut hidjánál elgázolta a 216. számú gyorsvonat. *Rács* István teheneket legeltetett és mikor a teheneket el akarta terelni a vágányról, elütötte a vonat és fejét súlyosan megsértette. Kórházba vitték. — *Ohlmann* Károlyné pincér neje, Heráid-utca 32. s lakásán tejet forralt spirituszosan a lángot el akarta fujni, ruhája lángba borult. *Ohlmanné* a Rókus-kórházban épolják.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56—12
Kiadóhivatal 54—19

FŐVÁROS

(*) Szabadságolaj. Almády Géza tanácsos, közjótékonyági ügyosztály vezetője, hatheti szabadságra ment. Távolléte alatt *Lahoczinszky* úrpád táncszereplő látja el a hivatalos teendőket.

(*) Szállítások. A székesfőváros tanácsa több nagyobb munkálata és szállítási hirdet árlejtést; ilyenek: a VI. ker. *Andrássy-ut* közepes kocsiútja faburkolatának a fenntartásához szükséges munkálatok teljesítése, az 1910. évi január 1-ig terjedőleg; az V. ker. *Fürdő- és Marokkó-utcai*, továbbá az *Erszébet- és József-tér* északi részén fekvő faburkolatnak állandó javításához való munkálatok teljesítése; az 1904. évben szükséges csatornázás és szerelvényeknek, nevezetesen 230 darab közönséges csatorna-tisztító akna-keretnek, fedőlappal (öntött vasból) való szállítása. A vonatkozó ajánlatokat minden munkára, illetőleg szállításra külön-külön kell megtenni s szeptember hónap 23-ikáig lehet benyújtani, a Központi Városháza II. emeletén lévő középítési ügyosztályhoz.

(*) A tűzoltó-legénység felszerelése. A tűzoltó-parancsnokság bejelentette a tanácsnak, hogy a tűzoltó-legénységnél 50 személyre való ruházatra és felszerelésre van szükség; kéri ennek az engedélyezését. Az összes szükséglet 6010 korona 50 fillérbe kerül. A tanács, a megejtett vizsgálat után, a felszerelést engedélyezte s utasította a gazdasági hivatalt, hogy a kellek beszerzéséről gondoskodjék.

(*) Fertőző betegségek. A tisztí főorvosi hivatalos jelentése szerint az elmúlt héten a következő fertőző betegségek fordultak elő a főváros területén: tifusz 30, — bárányhimlő 10, — vörheny 95, — kanyaró 32, — difteritisz 50, — egyiptomi szembetegség 4, — fültő-gyulladás 1, — hökhurut 8, — orvácsepe 20, — antrax 3. Halálozás: tifusz 1, — vörheny 1, — kanyaró 2, — difteritisz 4, — hökhurut 1.

SZÍNHÁZ, ZENE

Magyar Színház. Ma délelőtt volt a nyári szünet után az első próba a Magyar Színházban. *Verő György Csak tréfa című* új énekes boházójából tartott próbát a színház személyzete. A megnyitó előadás szeptember elsején, csütörtökön lesz s ez alkalommal *A hajduk hadnagya* kerül színre. Bérletjegyeket az idei szezon tíz bemutatójára már máttól kezdve lehet váltani a színház titkári hivatalában.

Arányi Dezső szerződése. Arányi Dezső, a prágai színház kitűnő tenorista ja ma Budapestre érkezett, hogy orvosi tanácsára a Lukács-fürdő kuráját használja. E végből nem is mehet vissza Prágába s így minden valószínűség szerint a Magyar Királyi Operaház színpadán jut majd tere énekművészetének. A prágai színház igazgatóságával egyezség útján igyekszik szerződéses kötelezettségének felbontását elérni, ami előreláthatólag sikerülni is fog neki.

Király Színház. Ma járt a Király Színházban a színházvizsgáló-bizottság, hogy szemlét tartson, mielőtt a 27-iki kapunyitó előadásra az engedélyt megadja. A bizottság mindenki rendezben találta és így a színházat szombaton *Beóhly László Főlöleses jörjek* című darabjával megnyitják.

Budai Nyári Színház. Legközelebb *Kazalický Antal Tetemrehívás* című színművét mutatják be a Budai Nyári Színházban. Az ujszong 16bb szerepeit T. *Hadrík Anna*, *Szolner Olga*, *Medgyaszay Vilma*, *Keszler Ede*, *Réthy-Lajos* és *Izso Miklós* játszzák.

Vecsey Ferenc Ostendében. Az ostendei fűrdőigazgatóság másodszor is meghívta koncertre Vecsey Ferencet. Vecsey impresszáriója, Grösz Sándor igazgató elfogadta az ajánlatot. Augusztus 16-án tartotta meg a gyermekművész a hangversenyt óriási közönség előtt, amely szünni nem akaró ovációkkal halmozta el.

Beiratás a színművészeti akadémián. Az országos színművészeti akadémián a beiratásokat az előkészítő-osztályba szeptember hó 10., 11. és 12-én, az akadémia I. és II. osztályába pedig 13-án tartják meg délután 3 órától kezdve. Bővebb értesítést az intézet igazgatóságára (Merepeai-ut 1. szám) készséggel ad.

SPORT

Galambblövő-verseny. Az országos magyar galambblövő-egylet holnap, pénteken délután tartja meg ötödik versenyét a felsőmargitszigeti pályáján. A versenyen a János-hegyi-díj (handicap) kerül eldöntésre, melyben a versenyzők kilenc galambra fognak löni. Tét 30 korona; díj az elsőnek 400, a másodiknak 100, a harmadiknak 50 korona. Hétfőn a Budai-díj kerül eldöntésre és verseny lesz a gróf Erdődy által felajánlott tiszteletdíjért, míg szeptember 2-án, a verseny utolsó napján a Vigasz-díj kerül eldöntésre.

A baden-badeni nagy díjat, mint egy táviratunk jelenti, a francia *Exema* nyerte meg *Samsam* ellen. A német *Bravour* harmadik. A nagy favorit *Macdonald II.* letért és utolsóinak ért a célhoz.

A budapesti löversenyek.

— Nyolcadik nap. —

Budapest, augusztus 25.

A boros idő hatása ma nagyon meglátszott az összes helyeken. A közönség hiányát még fokozta, az utóbbi időkben tapasztalt össze-vissza futás s így nem csoda, ha nem sokan vágyakoztak a még szép időben is veszedelmes kirándulásra. A bevezető futam mindjárt meglepetést hozott, amennyiben a favorit *Glory* verést kapott a teljesen elhanyagolt *Neve* in doubtól, melynek utolsó futása alapján igazán semmi esélye sem volt. Mindazonáltal a mai nap még a jobbak közé tartozik, amennyiben négy favorit hatolt át győztesként a célon. A Kétévesek nagy handicapjában a Hesp-istálló szaporította győzelmeinek számát *Kevélylyel*, melyen *Lewis* harmadik győzelmét aratta; a kitűnő szokó erősen halad a sampionatuság felé és valószínűleg mindvégig vezetni is fog. A részletes eredmény a következő.

I. *Eladóverseny.* Díj 2000 korona. Távolesség 1600 méter. *Hg. Taxis M. E. Neve* in doubtje (*Lewis*) első, *Titzi* (*Baines*) második, *Glory* (*Cleminson*) harmadik. Azután: *Derü*, *Boa*, *Sommerfrische*. Totalizátor: 10: 78. Helyrefogadások: I. 50: 166. II. 50: 894.

II. *Nyeretlen kétévesek eladóversenye.* Díj 2000 korona. Távolesség 1400 méter. *Gróf Degenfeld J. Maintenonja* (*Janek*) első, *Do* (*Stehno*) második, *Lancer* (*Rothfus*) harmadik. Azután: *Huncut*, *Rumpelstühchen*, *Simay*, *Lilomfi*, *Taps*, *Szt-Király*, *Patatras*. Totalizátor: 10: 22. Helyrefogadások: I. 50: 62. II. 50: 86 és 86.

III. *Budai díj.* Díj 6000 korona. Távolesség 1600 méter. *Egyedi L. Lottoja* (*Lewis*) első, *Serenissimus* (*Cleminson*) második, *Nugommo* (*Krouzil*) harmadik. Több lö nem futott. Totalizátor: 10: 15.

IV. *Kétévesek nagy handicapja.* Díj 10.000 korona az elsőnek, 2000 korona a másodiknak, *Egyedi A. Kevélye* (*Lewis*) első, *Megint* (*Huxtable*) második, *Szt.-Gellért* (*Pretzner*) harmadik. Azután: *Forrás*, *Sage Dank*, *Ito*, *Venezia*, *Néza*, *Ezerjöl*, *Runaway Girl*, *Náday*, *Lady Ruszel*, *Heldin*, *Gyöngygyök*. Totalizátor: 10: 53. Helyrefogadások: I. 50: 128. II. 50: 112. III. 50: 222.

V. *II.-od oszt. eladóverseny.* Br. *Herzog M. Tokaj II.-je* (*Cleminson*) első, *Dulcsas* (*Lewis*) második, *Blason* (*Krouzil*) harmadik. Azután: *Gage*, *Gárdista*, *Tányérnyaló*, *Hamis hir*, *Play or pay*, *Mákvirág*, *Sáfr*, *Coma Berenice*, *Donio Sabuk*. Totalizátor: 10: 33. Helyrefogadások: I. 50: 82. II. 50: 78. III. 50: 172.

VI. *Welter-handicap.* Díj 3000 korona. Távolesség 1000 méter. *Br. Harkányi J. Corfuja* (*Janek*) első, *Master Jack* (*Lewis*) második, *Gute Gabe* (*Fetting*) harmadik. Azután: *Mámor*, *Montana*, *Talvolta*, *András*, *Rother bon*, *Derze*, *Hangyár*, *Elegendő*. Totalizátor: 10: 49. Helyrefogadások: I. 50: 98. II. 50: 144. III. 50: 216.

VII. *Eladók handicapja.* Díj 2000 korona. Távolesség 2400 méter. *Schossberger L. Párosa* (*Aylin*) első, *France* (*Pretzner*) második, *Nyalca* (*Southey*) harmadik. Azután: *Bátrán*, *Ducrot*, *Wily*. Totalizátor: 10: 41. Helyrefogadások: I. 50: 100. II. 50: 106.

Nyilttér.

Legelegansabb uri ruhákat legdivatosabb kiállításban, valamint előnyös ruhabérletet ajánl

TILLER MÓR és TÁRSA

cs. és kir. udvari szállító
Budapest, IV. kerület Váci-utca 33. szám.

Egyéves önkéntesek

legjobban és legolcsóbban szerezhetik be felszereléseiket az előnyösen ismert

BLUM és TÁRSA

szorb királyi és József főherceg udvari szállítóknál

BUDAPEST,

Kossuth Lajos-utca 14—16.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosítási-társaság

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.

Tisztán a kölcsönösség elvén alapszik.

Utánfizetési kötelezettség nélkül.

Részvényesek nincsenek.

Összes vagyon 1902. december 31-én

1,981,516,483.42 frank.

Biztosítási állomány 1902. december 31-én

6,958,093,587.09 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:
BUDAPEST, IV., Andrássy-ut 20.

(Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ Robally odisszeje. Pár évvel ezelőtt még urilában élt a fővárosban Robally Jenő vívmester. Eleganciájánál csak könnyelműsége volt nagyobb s jól jövedelmező vívőtermelt elhanyagolta, hogy költséges életmódját folytathassa, úgy segített magán, hogy kancióképes embereket fogadtat fel vívőtermébe szolgálakul és szertárnokokul. De nemcsak a szabegy emberek kancióját sikkasztotta el, hanem ezenfelül még *Bókai János* egyetemi tanár kárára öt váltóhamisítást követelt el. Mikor aztán a kifosztott emberek büntető feljelentést tettek ellene, a könnyelmű ember — hátrahagyva feleségét s gyermekét — egy fiatal színésznővel együtt elutazott Londonba. A rendőrség azonban nezeit vette tartózkodási helyének, megkereste a londoni rendőrséget Robally letartóztatása iránt. A londoni rendőrség eleget tett s megkeresésnek s Roballyt letartóztatatta, a budapesti büntető-törvényszék pedig nyomban megette az intézkedéseket a kiadatási eljárás iránt. Ennek befejeztével Roballyt hazaszállították s a büntető-törvényszék okirathamisítás és csalás büntetőit elítélte másfélévi börtönre. Robally a büntetésből 16 hónapot ki is töltött s ekkor kegyelemből visszakapta szabadságát. A börtönből kikerült vívmester azonban nem okult. Kiszabadulása után csakhamar elkezdte ismét a kanciószedélgést. Két vívőterméhez s csönöri-uti Sporttelephöz közel harminc embert fogadott fel óvadék mellett alkalmazottakul. Ezeknek a szabegy embereknek a pénzével a mult év őszén ismét megszökött. Hónapokig nem hallatszott hír felőle. Neve csak akkor került ismét a lapokba, mikor az év tavaszán az automobil szedélgést ügyben mint erősen gyanúsított embert Nizzában letartóztatták. Ekkor azonban már teljesen senki nélkül volt s beteg felkúrt a nizzai kórházban. Letartóztatásának híre a budapesti büntető-törvényszék nyomban megindította ellene újabb s kiadatási eljárás csalás és sikkasztás büntetőit. A nizzai tribunale előtt Robally kihallgatásán kétségbeesetten védekezett a vádak ellen s azt állította, hogy ő tulajdonképpen nem is magyar, hanem olasz állampolgár. A francia bíróságot úgy látják sikerült annyira megtévesztenie, hogy Robally Jenő kiadását megtagadta azaz az indokollással, hogy nem látja kellőképpen igazoltnak a Robally ellen felhozott vádakát. E szerint tehát Robally megmenekült egy pár évi börtönbüntéstől. — viszont Budapest is megszabadult e y veszedelmes szélhámostól.

§§ Artatlanul a fogságban. Szegény s futás, de hasznos. Ezt a közmondást alaposan lecafolta *Weisz Arnold* mechanikus esete, aki el egyszerű futásáért kellett háromhónapi vizsgáti fogságot elszervevnie. *Weisz Arnold* május végén 12 koronát kapott postautalványon anyjától, aki vidéken lakik. A váratlanul jött pénzen elment mulatni. Ejjféltájban, mikor már a boroszen a fejébe szállott s a Dohány-utcaiban hazafeldtett, egy eszt forintot váitatott *Burge* Jé

nosm vendéglősnél, aki üzlete ajtajában kinn állott. Burgere néhány pillanat múlva bement a vendéglőbe s itt észrevette, hogy az imént felváltott esüst forint közönséges hamisítvány. Rögtön fellármázta a vendéglő személyzetét s utána iramodtak Weiss Arnoldnak. A csendesen tántorgó Weiss Arnold a nagy lármára, amely háta mögött hallatazott, megijedt s futni kezdett. Futása még gyorsabbá tette üldözői előtt, akik végre Majoros Antal rendőr segítségével felültek a menekülő mechanikust. Megmotozása alkalmával egy 90 koronás papírpénzen kívül mintegy 15—20 darab nikkelpénzt találtak zsebében. A lakásán megtartott házkutatás sem vezetett eredményre, mert ott sem találtak semmit. Mindazonáltal a rendőrök letartóztatta és ellene hamispenz csatló használata címén az eljárást megindította. A befejezett vizsgálat után az ügyészség vádiratot adott be ellene. Ma tárgyalta ezt a büntető a törvényszék Bizaglich bíró elnökelete alatt. A tárgyaláson a védőlet tagadta, hogy ő valami bünt követet volna el.

— Mért szaladt el akkor? — kérdezte tőle az elnök.

— Nagyon megijedtem, mikor azt a nagy lármát meghallottam. Mikor elfogtak, mindjárt igazoltam magamat az utolvány szelvényével, de ez nem használ semmit.

A bíróság, miután semmi terhelő bizonyíték nem maradt fel arra, hogy Weiss Arnold a hamis pénzt bordva hozta volna a forgalomba, felmentő ítéletet hozott.

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

Róma, augusztus 25.

A Stefani-ügynökség jelenti Sanghainál, hogy az orosz hajók kínai ellenőrzés alatt kezdenek leszerelni.

Tokio, augusztus 25.

Két orosz torpedónaszádból szerdán este a port-arthuri kikötő bejáratánál aknákba ütközött. A nagyobbik, amelynek négy kéménye volt, elsüllyedt. A hajó neve és az embervesztés ismeretlen.

Las Palmas, augusztus 25. (Kanári-szigetek.)

(Reuter.) Halászok jelentik, hogy a Cap Juby magasságában három orosz cirkált láttak, melyek egy gőzsről szemet vettek fel.

Pétevár, augusztus 25.

Miklós cár Stössel tábornokot főhadsegédévé nevezte ki.

TÁVIRATOK

Amerikai követség.

Páris, augusztus 25. Az itteni lapoknak jelentik Washingtonból, hogy az északamerikai Egyesült-Államok külföldi képviselőinek hivatalos címe a jövőben ez lesz: *Amerikai nagykövetség, amerikai követség, stb.*

A törökországi reformok.

Konstantinápoly, augusztus 25. A porta előkészíti a választ az entente-hatalmak nagykövetségeinek 15-iki jegyzékére a csendőrtisztek szaporítása ügyében. Az entente-hatalmak tisztjei és altisztjei legközelebb Macedóniába indulnak. Olasz részről is már kiválasztották a szaporítandó létszámhoz szükséges tiszteteket.

Konstantinápoly, augusztus 25. A porta azoknak az államoknak a diplomáciai képviselőihez, amelyeknek kereskedelmi szerződési lejárta, jegyzéket intézett, amelyben a szerződés megújítása céljából a tárgyalások folyamatbátételét kéri. E jegyzékben kifejti, hogy nem sok vitás pont maradt fenn és ezért mielőbbi meg egyezés várható.

Tűzvész.

Ajaccio, augusztus 25. Korzika keleti partján több mint 20 kilométernyi területen tegnap óta óra óriási tűzvész dühög. Több mint 1000 hektár erdő pusztult el. A bravói pályaudvar teljesen leégett. A lakosság a katonaság segítségével fáradozik a tűz megfékezésén.

Közgazdasági táviratok.

Prága, augusztus 25. Az osztrák cinkbádogyárak, a nyers cink árának drágulására való tekintettel, a cinkbádog árát 100 kgr.-ként egy koronával felemelték.

Bécs, augusztus 25. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Eladatott buza tiszavidéki 78—81 kg. 11.45—11.75 K. Rozs 73—76 kg. 8.30—8.50 K. Tengeri 7.90—8.10 K. Cinquantin 8.25—8.75 K. Zab 7.45—7.90 K., válogatott 8.40 K.

Bécs, augusztus 25. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 940.—. Magyar hitelrészvény 754.—. Bécsi bankkegyesület 279.25. Union-bank 523.75. Länderbank 520.—. Osztrák-magyar államvasút részvény 426.—. Déli vasút 90.25. Elbavölgyi vasút 421.—. Északnyugati vasút-részvény —.—. Dohányrészvény 423.—. Rima-murányi vasút 438.—. Alpesi bányarészvény 439.—. Májusi járadék —.—. Magyar koronajáradék 99.25. Osztrák koronajáradék 97.10. Lombard —.—. Török sorsjegyek 128.25. Német birodalmi márka 117.21—117.26. Napoleon d'or 19.04.

Berlin, augusztus 25. (Tőzsdei tudósítás.) A tőzsde megnyitása nyugodt volt, a forgalom azonban nem volt egyöntetű. Sok értékpapírban, kivált bányarészvényekben nem történt kötés, mert úgy a kínálat, mint a kereslet hiányzott. Később bankrészvények meglehetősen szilárdak arra a hírre, hogy a Berliner Handelsesellschaft és a Darmstädter Bank közötti érdekösszesség áll fenn. Járadékok tartottak. Bányaeértékek szabálytalanok. Amerikaiak szilárdak, éppúgy olasz vasutak. A második tőzsdé-órán a forgalom nagyon esendős volt. Zárlat felé bankok változatlanok. Rajnai acéművek javultak, a többi bányaeértékek engedők. Magánleszámitolási kamatláb: 2 3/4%. Ultimópénz: 2 3/4%.

Berlin, augusztus 25. (Esti forgalom.) 4 1/2-os magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 201.70. Osztrák-magyar államvasút 135.25. Déli vasút 18.25. Északnyugati vasút —.—. Elbavölgyi vasút —.—. Osztrák bankjegy készpénz —.—. Buhstehradi —.—. Orosz bankjegy 216.80. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, augusztus 25. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Arfolyamok májusra. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 201.40. Osztrák-magyar államvasút —.—. Déli vasút 19.—. Német bank 220.70. Disconto —.—. Drezdai bank —.—. Berlini kereskedelmi bank 159.90. Gelsenkircheni 222.40. Harpeni 218.90. Laura-kohó 253.70. Olasz járadék —.—. Hibernia —.—. Az irányzat tartott.

New-York, augusztus 25. (Terményiőzsde.) (Zárlat.) Gyaplat: New-Yorkban helyben 11.20 (11.20). Aug.-ra 10.90 (10.90). Nov.-ra 10.80 (10.62). New-Orleansban helyben 10 1/2 (11.—). — Petróleum: Stand white New-Yorkban 7.70 (7.70). Stand white Philadelphianban 7.65 (7.65). Refined in Cases 10.40 (10.40). Credit Balances at Oil City 1.50 (1.50). — Zsír: Western steam 7.35 (7.30). Rohe és Brothers 7.40 (7.40). Tengeri irányzata engedő. — Szept.-re 58.7/s (59.5/s). — Okt.-ra —.— (—.—). — Dec.-re —.— (—.—). — Buza irányzata engedő. — Piroz ősz helyben 103.5/s (108.1/4). Szept.-re 109.1/s (109.1/s). Októberre —.— (—.—). — Dec.-re 108.5/s (108.1/4). — Májusra —.— (—.—). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.— (1.—). — Kávé: fair Rio 7. sz 8.3/s (8.3/s). Aug.-ra 6.50 (6.55). Nov.-re 6.75 (6.90). Liszt: Spring Wheat clears 4.— (4.—). — Cukor: 3 1/16 —.— (3 1/16). — Óm: 26.95—27.— (26.85—27.—). — Réz: 12.50—12.75 (12.50—12.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, augusztus 25. (Terményiőzsde.) (Zárlat.) Buza irányzata engedő. Szept.-re 104.— (103.5/s). Okt.—.— (—.—). — Tengeri irányzata engedő. — Szept.-re 53.— (53.3/4). — Zsír: Szept.-re 6.90 (6.95). Okt.-re 7.— (7.02). — Szalonna short clear 8.12 (8.12). — Sertészsír: Szept.-re 11.60 (11.67). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Napirend.

Napló: Péntek, augusztus 26. Római-katolikus: Zefrin. — Protestáns: Zefrin. — Görög-orosz: (augusztus 18.) Maxim. — Zsidó: Elul 15. — Nap kél: 4 óra 55 percek. — Nyugszik: 6 óra 26 percek. — Hold kél: 6 óra 45 percek délután. — Nyugszik: 5 óra 8 percek reggel.

A miniszterek nem fogadnak. Nemzeti Múzeum. Régiségár nyitva délelőtt 9 órától 1-ig. A könyvtár történelmi és irodalomtörténeti kiállítása megtekinthető d. e. 9 órától délután 1 óráig. Belépő-díj 1 korona. — Néprajzi tár (Csillag-utca 3.) nyitva 9 órától délután 1 óráig. Belépő-díj 1 korona. — Növényvár (Széchenyi-utca 1. sz.) megtekinthető kutatók számára díjtalanul 9 órától délután 1 óráig. Technológiai sparmúzeum nyitva 9—1-ig.

Az aquincumi ásások és múzeum. Megtekinthető egész nap III. ker. Ó-Buda, Kúlső-Szent-Endrél ut. Helyiérdekű vasút a Pálffy-térről.

KÜLÖNFÉLÉK

D a l.

Egy név vezérem, fényes csillagom, Boldog mosolylyal ő utána járok. Szelid fénye arany sugarba von, Fényes utjára hintek én virágot.

Szívemnek kulcsa ez a röpke név. Ezer rejtékét lelkennek kinyitja; E név az Út, a mély, a tiszta Rév, Orkán a tükért meg nem háborítja.

E név... e név... ő mi e név nekem, Az igaz szót rá meg sosem találok, Minden érzésem, egész életem Minden csepp vérem — s lehet, hogy halálom.

Révész József.

† A martir bucosora. A máramaromgyei báró Sztójka családnak levéltárában kegyetes emlékként őrzik báró Perényi Zsigmondnak, szabadságharcunk egyik hőselkü martirjának utolsó levelét. A levél a báró nővéréhez, báró Sztójka Juliához van intézve a pesti Újépület fogházából és így hangzik:

Pest, 23. október 1849.

Kedves Julesám! Végóráimban írom e sorokat hozzád, jeléül vedd azon őszinte testvéri szeretetemnek, melyvel irántad mindenkor viseltem. Az újságból majd megtudod még alább, miglen e levelem megérkezend, mi történt velem. Sokat és sok ízben elmélkedtem veled, szép és nagy eseményekről hevült kebellem, és ép ilyenek iram mostan is soraimat; vizsgálatosra szolgáljon az, kedves testvérem, hogy amilyen életben valék, olyan vagyok és maradok halálom óráján, s pedig csak néhány óra már odáig. Férjedet szívesen köszöntöm és kérem, mint tégedet is, családomat s kedves, igen kedves fiamat, a kis Zsigát, ne hagyjátok koldusbotra jutni, mert az ítélet minden vagyonomat elvette. — Te még nőmet nem ismered, fiamat nem láttad, ha látni fogod őket, nem lehet, hogy szíved irántuk hajlandó ne legyen. Szégyent halálom nem hoz reátok, és ne felejtsetek, sőt szeretetek kövesse testvéredet a siron túl is, mint erőlyes férfit, ki ott fenn vizsgálató szemekkel fog reátok vetni. — Gyulát s a többiket csókolkolom, — már nem soká él testvéred

Zsigmond m. p.

† A cárevis anyja. Hogy trónörökösrel ajándékozta me a fehér birodalom százmillió jobbágyát, központja lett az érdeklődésnek, nevé a regék szárnyukra vették. Mikor trónra lépett, első dolga volt, hogy anatómát bocsátott ki a cigarettázó udvarhölgyek ellen. Nagy elkeseredést keltett az akkor. Mert kezdve az özvegy anacárné, Mária Feodorovna, aki szenvedélyes dohányzó, ópiumos cigarettázó sziv, végig a nagyhercegnőkné és a legmagasabb palotahölgyeken, majdnem minden előkelőbb orosz asszony szenvedélylyel hódol a nikotin mámorító élvezetének. Így Mária Pavlovna mecklenburgi nagyhercegné valósággal tulzásba vitte a dohányzást. Erős szivarokkal szivott. S a vasuti peronokon, előkelő fürdők sétányain, a legnagyobb nyilvánosság előtt sokszor látták aranyvignettás, de kétségkivül nem rózsás asszonyi ajkuk közé illő szivarrudakkal a száájában. De a cárné szigorú ukáza mindent felforgatott. Nem tűrte a szivarfüstöt az áttört szövésű brokátfüggönyökön s talán az udvarhölgyek dohányvillata keszűkjából is irtózott, megindította tehát az irtó hadjáratot s a finom palotahölgyek azóta csak a legnagyobb titokban adóhatnak előkelő, de nem mindig esztétikus szenvedélyüknek. Sokat beszélték a cárnéről 1899-ben is, Mária nagyhercegné születése előtt. El volt telve Schenk tanár csalhatatlanságába vetett hittől, teljesen a tudós professzor receptje szerint élt s hogy az eredmény mégis leánygyermek lett, az kétségtelenül nem a cárné hibája. Schenk tanár kerek félmillió rubelt kapott volna, ha a gólya véletlenül ügyesebben jöttélkedik. De most, hogy minden tudományos kísérlet nélkül, tisztán magasabb intézkedésből s váru-várt trónörökös megjelent, népének rezonzenze övezi körül az aranyozott böleső mellett virrasztó cárné alakját.

REGÉNY

KÉT SZENVEDÉLY

Irta: APRAXIN JULIA grófnő

(25)

De hát Charcot úgy járt el több okból, amelyeket jónak ítél; először is mert azt hitte, hogy Julia nem szereti eléggé, másodszor mert féltette iránta való szerelmét. Csakugyan, nagynénje iránt való szerelme sokkal komolyabb volt, mint az a léha szeszély, amelyet érzéki képzeletében a hevesvéri német asszony csábos szépsége keltett benne. Végre is szemébe nézhetett mind a két kérdésnek, megállapodott magában, hogy Julia iránt való szerelmének a legkinosabb következményei lehetnek, ha csak nem fejt ki ellene gyors és erőlyes ellentétet, míg a másik iránt való szerelme végre is csak szeszély.

Klotildot ellenméregnek használta, hogy elkábítsa magát és pillanatnyira eltérje magát attól a komoly szerelemtől, amely annyi keserűséget okozott a szívének. Mi több, Armand hiszágának az is hízelt, hogy La Feuilladené ennyira sikra száll érte s mivel a vele való kapcsolatban csak gyönyörűség integetett feléje, mindenféle tüpeny-gés nélkül engedte át magát neki, de azért még semmi elhatározás sem történhetett a javára a hátrón részéről, mert La Feuillade egy pillanatra sem hagyta vele magát. Saeville Mária a maga részéről, ismerve szegény nagynénje szívének a titkát, igazi szomorúsággal látta bátyjának gyöngédelmes viselkedését a fiatal márkínéval szemben. Mária, nem akarva bevallani, hogy Julia szerelemmel van tele iránta, azon tüpenyget, mit kellene tennie, hogy rábirja Armandot buzgó udvarlásának az abbnahagyására; hanem mert Julia el volt szánva arra, hogy beszéljen a bátyjával, alkalmas pillanatra lesett, abban reménykedve, hogy beszélgetés közben majd megjön magától minden.

Egy reggel aztán, a családi reggeli után, Moreuil márkilovagolt Saeville-lal, Julia fölment a szobájába, Edmée a bonnejához ment vissza, Armand a könyvtárba telepedett le, hogy elvégezze a levelezését és Mária ekkor úgy érezte, hogy eljött a pillanat, amelyben föl kell keresnie a bátyját, hogy megmondja neki, mennyire nehez- tel ma a viselkedése miatt.

Rögtön a könyvtárba ment, a nélkül, hogy tudta volna, miképpen lásson neki a dolognak.

— Armand! — kezdte, — leülve Charcot mellé.

— Ni, te vagy az, testvérem! — felelte ez, föl- nézve. — Parancsolsz velem?

— Igen, Armand, arra akarlak kérni, szent- telj nekem néhány pillanatot.

— Annyi pillanatot, amennyit csak akarsz, kedves nővérem — felelte Armand letéve tollát a tintatartóra s székét Saevilléné felé fordítva — beszélj; hallgatlak, rendelkezésedre állok, hall- gatlak; mivel szolgálhatok?

— Igazán nem tudom, min kezdjem! — mon- dotta Mária nagy zavarban.

— Tehát, amit mondani akarsz, az nagyon komoly dolog? — kérdezte a fiatalember érdek- lőd arcával.

— Igen, Armand, nagyon komoly és kérve- kérek, hallgass meg teljes komolysággal.

— Ah! — mondotta Charcot vikomt, még közelebb tolva székét a nővéréhez. — Ah! hát igu- zán olyan nagyon komoly dolgokról akarsz velem beszélni?

— Igen, barátom és kérek, add becsületsza- vadat, hogy teljes őszinteséggel fogsz felelni a kérdésemre.

— Becsületszavamat adom.

— Jól van, köszönöm Armand... Mondd meg mindenekelőtt, vajjon komolyan szereted-e ezt a német nőt, azt a La Feuilladenét?

— Ugyan miért érdekel ez téged, Mária?

— Nem ilyen feleletet ígértél nekem — mon- dotta Saevilléné.

— Igazad van. Nos hát, nem! Nem szeretem komolyan; szórakozom! Olyan kacér!

— Ebben az esetben nem fontos rád nézve, hogy elszakadj tőle!

— Ez körülbelül közömbös volna nekem.

— Ha így áll a dolog, megteszed egy kéré- semet?

— Lássuk csak! Beszélj.

— Arra kérek, hogy a lehető leghamarabb hagyd itt Svájcot!

— Hogy itt hagyjam Svájcot? Hogy mind- nyájatokat itt hagyjalak?

— Ugy van.

— Az ötleted nem nagyon eredeti; megmond- hatod-e az okot, amely azt a nem igen szeretetre- méltó kívánságot sugallta neked, hogy elmenjek innen?

— Semmit sem mondhatok neked; de ha rám hallgatnál, akkor visszamennél Párisba vagy pe- dig követésedhez Bécsbe.

— Ugyan, mit csináljak én ebben az időben Párisban? Halálra unjam magamat, ugy-e? Ami pedig Bécest illeti, nem szándékozom oda vissza- térni. Azt hiszem, szoltam már neked arról az el- határozásról, hogy ott hagyom a diplomáciai pályát.

— Nem, erről semmit sem szoltál.

— Mondd, Mária, nem találod-e, hogy amikor az embernek olyan jelentékeny birtoka van, amit igazgatni kell, nem jól teszi, ha távol van ha- zájától?

— Talán igazad van — mondotta szórako- zottan Saevilléné; de azért most mégis azt szeré- tén, ha hosszabb utazásra mennél.

— Mária! — kiáltott fel Armand, megra- gadva nővéérének mind a két kezét. — Megbi- zott talán téged valaki azzal, hogy így beszélj velem? Nem te, másvalaki kívánja, hogy elutaz- zam; de miért, gyűlöletből-e, vagy pedig szere- lemből?

— Nem értelek Armand; nem tudom, mit akarsz mondani, a magam nevében beszéllek, csakis a magam nevében, esküszöm neked.

— Hazudsz! — kiáltott Charcot erőlyes hangon.

— Nem, nem hazudok! — felelte Mária ugyanazon a hangon.

— Mondd még az igazat — Mária, kérve kérek!

— Mindent megmondtam, amit megmond- hattam, Armand!

— Ez esetben, nővérem, maradok. Magam aka- rok meggyőződni arról, vajjon szeretnek-e, vagy pedig gyűlölnék-e engem.

— Tégy, amit akarsz bátyám — mondotta Saevilléné érdes hangon s felállott.

— De végre is Mária, minék kerestél fel, miért akartál velem beszélni, ha csak félig mon- dod meg nekem a dolgokat?

— Mert azt hittem, hogy józan emberhez és főként jószívü emberhez beszéllek és mert látom, hogy még mindig meg van az a makacs fejed, az az érthetetlen természeted, amelyből sohasem akartál kigyógyulni.

— Mária, Mária! Ne keseríts el! Hisz eléggé szenvedek már!

— Igen, igazad van Armand — felelte Saevilléné halványan és izgatottan — igazad van, szakítsuk félbe inkább beszélgetésünket, nem tud- nék most veled azzal a higgadsággal beszélni, amelyre azért van szükségem, hogy meggyőzzek.

Erre Mária gyorsan kiment a könyvtárból bezárva maga után az ajtót.

Armand magánkívül volt; azt hitte, hogy Máriaat Julia küldte hozzá azért, hogy rábirja, menjen el Mon-Reposból; azt mondta magában, hogy a márkíné nem szerette őt, hogy olyan ri- degséggel bánik vele, amely már gyűlölködés számba megy. Lehetetlennek tetszett neki, hogy az ember olyan föltétlenül tudjon uralkodni ma- gán, ahogy Julia a maga szívén uralkodott.

Arról is meg volt győződve, hogy Moreuilné, amikor iránta való érzelméről beszélt neki ott a könyvtárban, csak hirtelen támadt irtalomból bánt úgy vele. Az a gondolat, hogy a márkíné- ban csak sajnálkozást tudott kelteni, olyan ret- tetesen bántotta s nem sokára kinos levertség vett rajta erőt, amelyet mély kábultság követett.

Igy maradt sokáig fejét tenyerébe hajtva, lelkét szabadjára bocsátva, egyik gyötreléből a

másikba, amikor egyszerre a kis Edmée futva jött be a könyvtárba. Egy nagy lábat keresett, amelyet egy sarokban felejtett; rá is akadt ha- marosan a bábuájára, amely csaknem olyan nagy volt, mint ő maga és meglátva nagybátyját szo- moruan, álmódzva, odaszaladt hozzá és a térdére kuszott.

— Ni, Armand bácsi, mi bajod van? — kér- dezte, félretolva Charcot kezét és belenézve a sze- mébe. — Olyan szomorú az arcod és én nem aka- rom, hogy szomorú legyél! Nézd csak a bábumat és mulass, nézd milyen szép! Moreuil bácsi adta nekem; de hát nézd meg, kinyitja meg lehunytja a szemét és azt mondja: papa, mama és úgy jár, mint én. Ez gépbábú! . . . Ó! mindent megtesz, amit a kis leányok és én nagyon szeretem. Az én jó némikém nevét adtam neki, úgy hívják, hogy Julia! . . . De hiszen te ide sem nézel; nem is hallgatsz arra, amit mondok.

Armand, aki még nővére szavainak a hatása alatt volt, nem felelt a gyermeknek.

— Kedves bácsikám — kezdte újra a leányka, odaálltva a bábuját az asztalra — szép karocekkáját Armand nyaka köré fűzte — kedves bácsikám, nem akarom, hogy szomorú legyél; hallod-e, nem akarom? . . . De hát mondod, szo- morú vagy-e vagy pedig beteg?

— Oh, igen, nagyon beteg, szegény kis Edmée! — sottogta Armand nagyot sóhajtv.

Edmée ösztönszerűleg megértette, hogy nagy- bátyjának a sóhajtságát nagy fájdalom okozta.

— Kicsi bácsikám! — mondotta a gyer- mek, akinek kitünő szíve volt. — Kicsiny bácsi- kám, nem akarom, hogy szenvedj, halold, nem akarom! No, csinálj nekem egy kis házacskát, csinálj egy csinos kis házacskát a te Edmée- nek.

Armand nem mosolygott, hanem különösen megindultnak érezte magát ennek a kis terem- tésnek a gyöngéd hangjától, aki mintha megér- tette volna az ő szenvedésének a nagyságát és átengedve magát egy hirtelen jött felindulás- nak, szívéhez szoritotta a gyermeket és össze- vissza ölelte.

— Menj, szegény kis Edmée! — kiáltott fel — menj, ne sirj; a könnyek ugyanis hamar megjönnek; nem való az neked. Játsszál a bábud- dal, mulass, neved, bolondozzál, légy boldog; és hagyd a fájdalmadat nekem, a te szegény bácsi- kádnak; a fájdalom csakis az én osztályrészem. . .

— Ah! Armand bácsi, te egészen úgy be- szélsz, mint Julia néni! — kiáltott fel a gyermek.

— Micsoda? Mit mondasz, Edmée? Ismé- teld, amit mondtál! — tört ki Charcotból aggodalmas hangon. — Julia néni olyasfélket beszélt, mint én.

— Igen, bácsikám és igen sokat sirt az én szegény nénikém.

— Mikor? És hol? — hebegett Armand, aki nem tudott tovább uralkodni felindulásán. — Edmée, kicsiny Edmée, eszedem neked, mondj el mindent, amit tudsz, mindent, amit Julia néni mondott, és én ígérem, hogy jutalmul valami nagyon szép ajándékot adok neked azért, amit megmondasz nekem; igen, egy nagyon szép ajándékot, sőt adok neked még pompás cukorkát, igen, annyi cukorkát, amennyit csak akarsz.

— És egy nagy paprikajancsit is, ugy-e? — felelte a gyermek.

— Igen-igen, egy nagy paprikajancsit is — biztatta Armand lázas izgatottsággal; de az istene kérelek, beszélj már, könyörgöm; mondj el, amit tudsz.

— Hát ezt tudom: mielőtt idejöttem, át- mentem a nagy szalonon s akkor ott láttam Julia nénit az arképed előtt, a nagy olajfest- mény előtt, hisz tudod, amit úgy szeret. Nem tu- dom miért, de féltem lármázni és egy sarokba bujtam.

— Nos! És mit láttál? — kérdezte Armand fojtott hangon.

— Azt láttam, hogy Julia néni sírt. Oh, igen, sokat sirt; és azt mondta: Armand, mennyi fájdalmat okoz ön nekem!

— Ezt mondta! — kiáltott fel Armand egyre izgatottabban.

(Folytatása következik)

Szerkesztői üzenetek.

— Köziratokat nem adunk vissza. —

Tyertovai előfizető. A Kereskedelmi Muzéum (Budapest, V. Váci-körút 32. szám) készsége szolgálat utamatással. — *Lili Nyitra.* A szokásos válsze kezdőbetűkben: p. r. — *F. B. Topolca.* Szaktanfolyammal kapcsolatos polgári iskola: Budapest, VI. Nagymező-utca 1. szám. — *J. Gy. Anna.* Az intézet igazgatóságánál érdeklődjék és ha már felterjesztették a kérvényt a miniszteriumhoz, a felterjesztés számának a segítségével a minisztériumban sürgesse az elintéztést. — *Barbina.* Hajvesztő-szert alkalmazzon. A szer mindent drogeriában kapható. — *Margit.* A budapesti tudományegyetem orvoskarán Dr. Jendrassik Ernő (VIII. Szentkirályi-utca 40. szám) és dr. Schaffer Károly (IV. Váci-utca 66. szám) az idegkórban tanárai. — D. Nem közölhető. — *Falusi lány.* Készségkívül intelligens és rokonszenves munka, de egyéniségének körvonalai még nem vehetők ki tisztán. — *Utolsó öröm.* Dicsőíteni való az a lelkesítés, amelyely a dolgozatot megírta, de ez még nem elég ahhoz, hogy közölhető legyen. Ami pedig szives ajánlkozásait illeti, köszönjük szépen, el vagyunk látva. — *P. D. Nagy-Czenk.* Erzsébet királyné-szatatórium: Budapest, I. Budakeszi-ut. A vezetőszék tudatja a főlvetel körülményeit. — *G. J. Polgár.* Lehet. Sorsjegyről legközelebb. — *Füzesgyarmat.* Az intézet igazgatósága közli. — *K. S. Csap.* Nem tudhatjuk, miről van szó. — *K. Gy. Győr.* Országos Pályázati Közlöny: Budapest, VIII. József-körút 9. szám. — *Berettyóújfalusi előfizető.* Csak ismételhetjük azt, amit ilyen esetekben mondanunk kell, hogy tudnillik ugy a távolból, a viszonyok közelebbi ismerete híján nem nyilatkozhatunk a pályaválasztás dolgában. Annny azonban bizonyos, hogy a szónoki hajlandóság inkább érvényesül a jogi, mint a technikai pályán, tehát ha ez a hajlandósága erősebb, mint a géptan iránt való vonzódása, tiszta sor, hogy a jogi pályára lépjen. — *V. S. Siketnémák állami intézete:* Budapest, VIII. Mosonyi-és Festetics-utca sarok. Az igazgatóság kívánatra küld prospektust. — *Szabadkai előfizető.* A pénzügyigazgatóságnál érdeklődjék. — *Hernádbüdi előfizető.* A kolozsvári egyetemnek ugyanazok a fakultásai vannak, mint a budapestinek. — *H. G. Dobroc.* A *Köztelek* nevű gazdasági szaklap szerkesztősége (Budapest, VIII. Köztelek-utca 8. szám) készsége közli a felhasználás módjait. — *Jegyző.* Jelentkezze az igazgatóságnál, ahol a továbbiakat meg tudhatja. — *R. J. J. Zilah.* Privátdeklatívek révén esetleg nyomára jöhet. Ilyen privátdeklatívek a lapok hirdetési rovatában szoktak ajánlkozni. — *Cs. F. Szászregény.* A kereskedelemügyi miniszter rendelkezése alatt álló fumei tengerészeti akadémiában az első osztályba való főlvetel feltételei: négy középiskolai végzettség, tengerészeti pályára való testi alkalmasság, kifogástalan előélet, magyar honosság és magyar vagy olasz nyelvű főlveteli vizsga. A főlveteli vizsga tárgyai: magyar vagy olasz nyelvtan, földrajz, közönséges és betűszám, mértan és mértani rajz. Az intézet tanfolyama három évre terjed. Az oktatás díjtalan. Az akadémiával kapcsolatos internátusban vannak ingyenes és félíngyes helyek is. Ingyenes vagy félíngyes helyre főlvetel növendék köteles az akadémiára elvételétől számított öt éven át kereskedelmi hajón szolgálatot teljesíteni. — *Sz. G. Duna-Varsány.* Forduljon az Egyesült Államok budapesti konzulátusához (V., Wurmudvar.) — *W. J. 1.* A nagyváradi királyi itélőtábla elnöke: gálszécsi Ritókó Zsigmond. A kérdézet pedig bíró az ottani táblánál. 2. A vizsgálat vezetésétől függ, amelynek körülményeit külön kellene tanulmányozni, hogy ítéletet lehessen róla alkotni. — *Házasság.* A székesszéki közjótékonyági ügyosztályánál (központi város-háza) érdeklődjék. — *Külföld.* Ha látogatási bizonyítványt nyújt be, elhalaszthatja a szolgálatot. Az önkéntességi joga fönáll. — *Földbírók 48.* A vizit megtörtént, a vizsónáz nem maradt el. — *R. J. E. 62.* 1. Ezt a regényt nem dolgozták föl színdarabbá. 2. Törvény erre nincs, kötelesegről tehát szó sem lehet. — *S. L. Bácskeszter.* Az állatorvosi főiskola igazgatósága (Budapest, VII. Rottenbiller-utca 23—25. szám) közli a feltételeket. — *S. D. Nagyvárad.* Telkes Simon miniszteri számtanácsos (Budapest, I. Attilautca 85. szám) szivesen áll rendelkezésére névmagyarosítási ügyben. — *B. S. Tisza-Derzs.* Nem emlékszünk kérdéseire. Mellétázzák megismélni. — *M. F. Darnó.* Tessék az egyesület titkárságától prospektust kérni. — *Sz. A. Székely-Udvarhely.* Nem tudjuk, milyen lapról van szó. — *Sch. H. Eger.* Nem Oklevéles Gazdatisztek Országos Egyesülete: Budapest, Baross-tér 14. szám. — *B. H. Jelentse* ha az illető intézetnél, ahol, ha csak lehet, előkerítik és kellő igazolás ellenében visszazármatatják. — *Sz. F. M. Köszönjük szépen, de el vagyunk látva. — Árva 1904.* Az Országos Kisdödvő Egyesület árvaháza: Budapest, VII. Szegényház-tér 7. szám.

— *Tanító.* A tanfelügyelőség utján kell megszereznie az engedélyt. — *G. E. Lugos.* A gimnázium nyolcadik osztályából való osztálybizonyítványával lehet sajátköltségen önkéntes. — *314.084. számú előfizető.* Külföldi címekkel — sajnálhatunk — nem szolgálhatunk. — *Lévai előfizető.* 1. A miniszterek további értesítésig nem fogadják. 2. A halasztási kérvényt a látogatási bizonyítvány melléklésével szeptember folyamán kell benyújtani. A halasztás mindig csak egy évre szól. 3. Magyarul. — *Lyra.* Csinosak, de még éretlenek. — *F. B. Kolozsvár.* Ilyen megkülönböztetésről szó sem lehet. — *M. Gy.* Nem használhatjuk. — *R. L. B. Nasszó.* Kérje el a kérvény iktatószámát, aztán érdeklődjék ott, ahol beada, hogy az illető szám alatt lévő kérvényével mi van. — *O. D. T. V.* Cégek elvből nem ajánlunk. — *S. D. Kolozsvár.* Ilyen közvettséget az állam nem vállal. — *2354.* Hogy van-e eredménye az egymástól való eltávolításnak? Van. Nem annak, hogy választó falat emeltek a pár közé; mert ez a szerelmes indulatot csak fokozza szinte mesterségesen. A csillapító vagy éppen feledtető hatás a távoltságban magában van meg. Egymást nem látni, egymáshoz vezető alkalmakat nélkülözni, másokat ellenben látni és hozzájuk összekötő hidat is találni — kell-e ennél biztosabb orvosság egy megfagyasztani való szerelmes ellen? — *Legújabb.* 1. A pénzügyválszege főlveszik azokat az ép, nötlen, (vagy gyermektelen öveg) magyarul irni, olvasni tudó magyar állampolgárokat, akik a tizenhetedik évüket betöltötték, de még nem negyven évesek és feddhetlen életüket igazolják. Az e követelményekre vonatkozó okmányokat mellékelje kérvényéhez. 2. Az Idegenforgalmi és Utazási Vállalat (Budapest, IV. Vigadó-tér 1. szám) készsége az főlvilágosítást. — *Spero.* A Természettudományi Társulat: Budapest, VIII., Eszterházy-utca 16. szám. — *Debreceni előfizető.* Cinikus vagy végtelenül ingatag jellemű ember az ilyen. — *Szép leányok.* A Műkedvelők Színháza című vállalat jegyzékét bármely könyvkereskedés révén megkaphatják. Abból kiválogathatnak egy alkalmas darabot. — *Győr-Nádváros.* E helyütt cégeket nem ajánlhatunk.

KÖZGAZDASÁG

Osztrák-Magyar Bank. A jegybank főtanácsa ma délelőtt Bécsben ülést tartott, amelyen Pranger József udvari tanácsos vezérttkár a folyó ügyek elintéztése után jelentést tett a pénzüpiae helyzetéről. Pranger rámutatott arra, hogy két hónap óta nagyobb követelések nyilvánulnak a bankkal szemben s különösen az osztrák fiókokkal szemben. Első helyen áll ebben a tekintetben a prágai fiók, amely ellenében harminc millió koronával nagyobb követeléseket támasztottak, mint a mult év hasonló időszakában. Ennek okát az elöadó az építő-kezdő javulásában és egyes iparágak kedvező helyzetében látja. Az eszkömp a mult év augusztusával szemben 112 millióval növekedett, amiből a budapesti intézetre 35 millió, a magyarországi fiókokra 12 millió esik. Ez utóbbi többletben a magyarországi kedvezőtlen terméj jut kifejezésre. Pranger azután kifejtette, hogy a devise árfolyam Magyarország-Austriára nézve állandóan kedvező, aminek következtében az arany beözönlése nagy. A kamatláb fölemelése, tekintettel arra, hogy ez az arany beözönlését fokozná és tekintettel a még meglévő 265 millió kamatmentes tartókúra, nem ajánlható és ezért erre nézve nem is történt indítvány.

A Hitelbank félévi mérlege. A Magyar Általános Hitelbank ma tette közzé félévi mérlegét, amely 2.206.343-54 K. tiszta nyereséggel záródik. A mérleg részletei a következők:

Jövedelem: Nyereségáthozat az 1903. évről 234.794-28 K. (+17.000 K. 1903. június 30-án szemben), kamatok 1.994.105-80 K. (+ 38.000 K.), jutalékok 451.823-73 K. (+ 45.000 K.), társasületi nyereségek 31.633-35 K. (—31.000 K.), nyereség értékpapirokban 192.188-72 K. (+ 17.000 K.), nyereség érváltók és ércváltók után 77.764-34 K. (+ 25.000 K.), nyereség árukon 6638-65 K. (+ 6000 K.), házbérvédelem 19.777-71 K. (—3000 K.), nyereségrészesedésünk a fumei hitelbanknál (mult évi maradvány) 3503-11 K., összesen 5.012.264-69 K. (+114.000 K.)

Kiadás: Tiszti fizetések 294.870-84 korona (+27.000—K.), költségek 394.581-39 korona (+44.000—korona), veszteségek követeléseken 4.314-79 korona, adó-számla 112.054-13 korona. (—78.000—K.) Összesen 805.921-15 korona

(—7.000—K.) Tiszta jövedelem az 1904. évi június 30-án végződő félévben 200.343-54 K. (+121.000—K.)

A Magyar Általános Hitelbank ma közzétett félévi mérlege 2.206.343-54 K. tiszta nyereséget mutat ki a tavalyi 2085-26 K.-val szemben, ugy hogy az idei többlet 120.924-28 K., illetőleg a nyereség-áthozatában rejltt különbséget tekintetbevételel 103.915-99 K. tesz. Az idei félévi mérleg tiszta nyeresége pro rata temporis a részvénnytöke 12-98%-os kamatozásának felel meg a tavalyi 12-26%-kal szemben. Az idei félévi mérlegben az 1903. évi 4%-os osztrák járadék-üzletből eredő, valamint néhány kisebb konzorciális nyereség számítottatott el, míg néhány korábbi, már lebonyolított, de még el nem számolt üzletből eredő nyereség a jelen mérlegbe sem vétetett fel, hanem azok elszámolása későbbre tartatott fenn.

A fehér-tolnamegyei vasut. Székesfehérvárról távratozzák: Ma volt a fehér-tolnamegyei vasut ötödik évi közgyűlése, melyen elhatározták, hogy a vasutat berbeadják a magy. kir. államvasutaknak. *Havranek József* polgármester erőlyes hangon óvat emelt a berbeadás ellen ugy Székesfehérvár városa, továbbá Fehér-és Tolnamegyei, valamint a zirci apát-ság nevében is. Ezenkívül felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, kérvén, hogy a szerződést ne hagyja jóvá, mert a berbeadás a törzsrészesvényes törvényhatóságok, községek és a közérdek rovására esik.

A magyar vasutak átlagos üzemhossza a folyó évi június havában 18.119-8 kilométer volt a tavalyi június 17.852-6 kilométerrel szemben. Ezen a hálózaton 1904. év június havában 6.626.373 személy és 3.067.573 tonna ár került szállításra. A bevétel ezek után 22.123.163 K. volt, a tavalyi június 21.092.550 koronával szemben. Az emelkedés kilométerenként 3-3%-ra rug. A folyó év első felében a magyar vasutakon 35.286.485 személy és 17.981.459 tonna árú szállítottatott, a bevételek pedig 134.765.855 koronát tettek a tavalyi június 129.795.851 koronával szemben. Az évi átlagos kilométerenkénti bevétel az eddigi eredmény alapján számítva 14.882 korona az 1903-1 14.572 koronával szemben.

A fakeskesedő tanfolyam. A Budapesti Kereskedelmi Akadémián szervezendő fakeskeskedelmi tanfolyamra való jelentkezés határidejét augusztus 30-áig meghosszabbították. A tanfolyam célja a fakeskeskedelem számára szükséges különleges ismereteket megadni és a hallgatókat a kereskedelem eme részének minden vonatkozásába elméletileg és gyakorlatilag bevezetni. Az előadások szeptember 15-én kezdődnek és 10 hónapig tartanak. Rendes hallgatók felső kereskedelmi iskolában érrettségi vizsgálatot tett vagy más megfelelő képzettséggel bírókat vesznek fel.

Vasutak bevétele. Az Osztrák-Magyar Államvasut-társaság bevétele 1.758.553 korona (+ 40.122 korona.) — A Déli vaspálya-társaság bevétele 3.351.060 korona (+ 86.292 korona).

Vásároszarnok. (Vámos és Braszat jelentése.) Kielégítő hozatalok mellett az élelmiszerpia forgalma élénk volt. Részletekben a következőképpen alakult az üzlet: *Husfélék:* vidéki marhahus 70—90 korona 100 kilonként. Lehazott sertésbús 1.10—1.20, sertések szalonával 1.—1.10 korona kilonként. Öltött borjú borbén, hosszan mérve, súlylevonás nélkül 70—80 fillérrel voltak a forgalomban kilonként — *Vadflélék:* Száraz szörő nagy nyulak darabja 2.80—3.20, apró 1.80—2.20, fogoly párja 1.—1.60 korona. Óz 150—170, vaddisznó 70—90, szarvas 80—84 korona kilonként. — *Tojásban* szilárd az üzlet és ma I. rendű friss telt megbízható árú 61—64, gyengébb minőségű 54—58 koronát jegyzett eredeti ládánként. — *Tejtermékek:* I-ső rendű szövetkezeti tejavaj 210—230, jó, friss főtővaj 160—180, friss tehéntúró 16—20 fillér kilonként — *Élő baromfi:* rántani való csirke 1.—1.30, sütni való 1.30—1.80, tyúk 2.—2.40, kacsa 1.80—3.40, lud 3.40—6.—korona páronként minőség szerint. — *Gyümölcsfélék:* külön kiemeljük itten, hogy alma iránt nincs semmi érdeklődés és a felhalmozódott készletek még a legolcsóbb árban sem fogytak. Szőlő fehér mézes 20—24, madelain 20—24, oporó 16—24, chassellás 28—36, passatutti 32—50 fillér kilonként minőség szerint. Hamvas, kézzel szedett magyaváló szilva I. rendű 10—12, II. rendű 8—9 korona métermázsként vaggonttételben. Barack duránci 24—50, kopasz 12—30, magyaváló 30—40, nem magyaváló 20—24 fillér kilonként minőség szerint. Görög dinnye I. rendű 33—50 LL.

rendű 20—28 korona 100 darab. — *Burgonya*: Fejlett egészséges róza 7—8.50 korona métermázsánként vaggontételben.

Szeszarak. A kontingens nyersszesz ára *Budapest* 51.50 korona pénzben, 52.50 korona áruban. — *Bécsben* a kontingentált készáru 54.— korona pénzben, 54.40 korona áruban.

Szarvasmarhavasár. (A budapesti marhavasártéri vásári pénztár-részvénnytársaság tudósítása.) Felhajtás. Vágómarhák: Magyar ökör 1025 darab, magyar tehén 686 darab, szerbiai ökör 2220 darab, szerbiai tehén 269 darab, növendékmárha 72 darab, bivaly 68 darab, bika 240 darab, összesen 4580 darab és 269 darab a hét folyamán a vesztégyvásáron. — Gazdasági marhák: Igás- és hizalmi való ökör — darab, fejőstehén — darab, igás bivaly — darab, tinó — darab, bika — darab, sziszó — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártját, vágómarhákért: Magyar hizott ökör legjobb minőségű 64.— K.-tól 70.— K.-ig, kivételesen 72.— K.-ig, — kilónként élő sulyban, középminőség 56.— K.-tól 62.— K.-ig, silányabb minőség 50.— K.-tól 54.— K.-ig. Magyar parasztmárha jobb minőségű 50.— K.-tól 64.— K.-ig, kivételesen — K.-ig, silányabb minőségű 40.— K.-tól 48.— K.-ig. Tarka hizott ökör legjobb minőségű 66.— K.-tól 76.— K.-ig, kivételesen — K.-ig, középminőségű 58.— K.-tól 65.— K.-ig, silányabb minőségű 48.— K.-tól 56.-ig. Szerb és boszniai ökör, legjobb minőségű 48.— K.-tól 64.— K.-ig, kivételesen 70.— K.-ig, silányabb minőségű 40.— K.-tól 46.— K.-ig. Bika, jobb minőségű 54.— K.-tól 68.— K.-ig, kivételesen — K.-ig, silányabb minőségű 44.— K.-tól 52.— K.-ig. Bivaly 30.— K.-tól 44.— K.-ig, kivételesen 48.— K.-ig. Magyar tehén 36.— K.-tól 56.— K.-ig, kivételesen — K.-ig. Tarka tehén 44.— K.-tól 62.— K.-ig, kivételesen 66.— K.-ig. Csontozni való marha 28.— K.-tól 38.— K.-ig. Mind 100 kilónként élő sulyban. Gazdasági marhákért: Igás ökör elsőrendű — K.-tól — K.-ig, 100 kilogrammonként, kiv. — K.-ig, — K.-tól — K.-ig páronként, középminőségű — K.-tól — K.-ig 100 kilogrammonként, — K.-tól — K.-ig páronként, silányabb minőségű — K.-tól — K.-ig 100 kilogrammonként, — K.-tól — K.-ig páronként. Hizalmi való ökör, fehér 100 kilogrammonként 42.— K.-tól 52.— K.-ig. Fejőstehén, keresztezett színes 160.— K.-tól 230.— K.-ig darabonként, bonyhádi faj 200.— K.-tól 340.— K.-ig darabonként, kivételesen — K.-tól — K.-ig, igás bivaly — K.-tól — K.-ig páronként. — Vágómarhából a felhajtás mintegy 1400 darabban nagyobb volt a múlt héten, mely körülmény egymagában is elegendő lett volna arra nézve, hogy arhanyatlalt idezzen elő. Miután a forgalom akként megszorított, hogy szarvasmarha csak néhány nagyobb ausztriai városba szállítható, ezért ausztriai vevők csak keveset vásárolhattak; miáltal az árak közepes és gyenge minőségűknél 5—7 koronával, jobbaknál 3—5 koronával némiként hanyatlottak. Habár belföldi vevők szükségletüknél többet vásároltak, mégis a felhajtás egy része eladatlanul maradt. — Gazdasági állatokra a forgalom korlátozások nem vonatkoznak, mivel ezeknek elhajtása csakis belföldön van megengedve.

Borjuvásár. 1904. évi augusztus 25-én. (A budapesti marhavasártéri vásárpénztár részvénnytársaságától.) Felhajtás. Belföldi élő borju 786 drb, leült borju — db. bécsi borju — darab, növendékmárha 70 darab, élő bárány — darab, leült bárány — darab. — Arjegyzések: Belföldi élő borju I. rendű 68—78 f.-ig, kivételes 80— fillér, II. rendű élő borjukért 54—66 f.-ig I kilónként, leült borju I. r. — f.-ig, II. r. — f.-tól — f.-ig, kivét. — f. kilónként, levonas nélkül. Rugott borjukért 36—52 f.-ig. Növendékmárha 40—56 f.-tól — f.-ig. I. r. — f.-ig, középminőségű — f.-ig, alárendelt — f.-ig I k.-kint. Bárány élő — K., leült bárány — korona, kivételesen — K.-ig páronként. Az irányzat lanya volt, az árak 6—8 fillérrel csökkentek.

Sertés-konzumvásári jelentés. (A székesfővárosi sertésvásár és közbüzhid intézősége.) Augusztus 25-én. Fölhajtás összege 672 db sertés, — darab süldő. Előző napi eladatlan maradvány 209 darab sertés, 21 darab süldő, összesen 881 darab sertés, 21 darab süldő. Eladatott 868 darab sertés, 2 darab süldő. Eladatlan maradvány 13 darab sertés, 19 darab süldő. A vásár irányzata élénk. Az árak szilárdak. — Következő árak jegyeztettek: Zsírsertés: Öreg I. r. 350 kilogrammon felül — 89 K.-ig, II. rendű 280—350 kilogrammig — fillérig, II. rendű selejtezett — fillérig, kanió — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 97—100 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 90—100 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogrammig 86—92 fillérig,

süldő — fillérig, malac — fillérig. Hussertés: nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogrammig — fillérig, süldő 76—80 fillérig, malac 40 kilogrammig — fillér. Arak minden levonas nélkül, kilogrammonként, élő sulyban értendőek.

Bécsi szarómarhavasár. Augusztus 25-én. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai vásárra felhoztak: 3126 darab borjut, 3360 darab élő sertést, 1349 levagott sertést, — darab élő juhot, 298 darab levagott juhot, 76 darab bárányt.

Eladási árak: Élő borju 64—84 fill. elsőrendű 86—98 fill., kiv. — fill., levagott borju 76—120 fill., legelsőrendű — fill., legelsőrendű 100—106 fill., élő juh 40—52 fillér, elsőrendű — fill., legelsőrendű — fillér, kivételesen — fill., zsírsertés — fill., fiatal sertés — fillér, kivételesen — fillér, levagott nehéz sertés 88—116 fillér, kivételesen — fillér, husra hizalt — fillér, zsirra hizalt sertés — fill., könnyű sertés 112—118 fillér, elsőrendű süldő — fillér, levagott juh 60—92 fillér, bosnyák silányabb sertések — fillér, kilogrammonként. Bárány 10—25 K., kivételesen — korona páronként.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, augusztus 25.

Mérsékelt vételkdv mellett 16.000 mérőmáza buza került a forgalomba 5—7 1/2 fillérrel alacsonyabb árakon.

Rozsban gyenge forgalom mellett 5—7 1/2 fillérrel csökkentek az árak.

Zab irányzata változatlanul csendes volt. Tengeri 5—10 fillérrel esett.

Takarmányárpa ártartó. Eladatott:

Buza: *Tiszavideki:* 200 mm. 81 k. 11 K. 27 1/2 f., 100 mm. 82 k. 10 K. 10 f. kevert, 100 mm. 80 k. 10 K. 95 f., 200 mm. 80 k. 11 K. 95 f., 100 mm. 80 k. 11 K. 35 f., 100 mm. 80 k. 10 K. 95 f. sárga, 100 mm. 80 k. 10 K. 90 f., 100 mm. 80 k. 10 K. 85 f., 200 mm. 80 k. 10 K. — f. felső, üszkös, 100 mm. 79 k. 10 K. 85 f., 400 mm. 79 k. 11 K. — f.

Pestmegyerideki: 100 mm. 81 k. 11 K. 05 f., 200 mm. 82 k. 11 K. 05 f., 100 mm. 82 k. 11 K. 05 f., 100 mm. 80 k. 11 K. 05 f., 100 mm. 80 k. 11 K. 05 f. tiszavideki, 600 mm. 80 k. 11 K. 05 f., 400 mm. 79 k. 11 K. 05 f., 100 mm. 79 k. 11 K. 05 f., 500 mm. 80 k. 10 K. 90 f., 100 mm. 80 k. 10 K. 90 f., 100 mm. 78 k. 10 K. 50 f.

Budai: 150 mm. 77 k. 10 K. 05 f.

Ó-Kanisai: 5500 mm. 77-8 k. 11 K. — f.

Szerbiai: 800 mm. 78 k. 10 K. 55 f.

Romániai: 4000 mm. 81 k. 10 K. 92 1/2 f., 200 mm. 18-3 k. 10 K. 72 1/2 f.

Mind három hónapra. *Rozs:* 200 mm. 8 K. 07 1/2 f., 100 mm. 8 K. 05 f. paritásra.

Tengeri: 1300 mm. 7 K. 62 1/2 f., 100 mm. 7 K. 60 f. paritásra.

Cinquantin: 300 mm. 8 K. — f. paritásra. *Késpénzfizetés mellett.*

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben és kilogrammonként.

B u z a	Rend	50 kilogramm ára		50 kilogramm ára	
		K.-tól	K.-ig	K.-tól	K.-ig
Tiszavideki	77	10.85	10.80	79	—
"	78	10.75	10.90	80	11.05
"	79	10.80	10.95	81	10.95
Fejőstehenyi	77	10.60	10.75	79	—
"	78	10.85	10.80	80	10.80
"	79	10.65	10.80	81	10.82
Pestvidéki	77	10.60	10.75	79	—
"	78	10.85	10.80	80	10.75
"	79	10.70	10.80	81	—
Bánsági	77	10.65	10.70	79	—
"	78	10.70	10.80	80	10.90
"	79	10.75	10.90	81	11.06
Bácskai	76	10.60	10.75	79	—
"	77	10.70	10.80	80	—
"	78	10.75	10.95	81	—
Szerb	79	—	—	81	—

Egyéb gabonafélék	50 kilogramm ára	
	K.-tól	K.-ig
Rozs	uj elsőrendű	8.— 8.10
"	középminőségű	7.90 7.95
Árpa	takarmányaru, I. r.	7.35 7.60
"	másodrendű	7.25 7.35
Köles	elsőrendű	7.45 7.65
Zab	középminőségű	— —
Tengeri	belföldi uj	7.55 7.65
"	belföldi uj	— —
"	60 feher	— —
"	román vagy bolgár	— —
"	cinquantin	— —
Répcse	képoszata	11.50 12.—

A határidőüzlet folyamán a következő

kötések történtek:

Októberi buza	10.82—10.83—10.80
Áprilisi buza (1905)	11.01—10.95—10.91
Októberi rozs	8.31— 8.25— 8.30
Októberi zab	7.27— 7.26
Májusi tengeri (1905)	7.54— 7.55— 7.51

Déli egy óraker a következő záróárakat

állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza	10.77—10.78
Buza áprilisa (1905)	10.97—10.98
Októberi rozs	8.26— 8.28
Októberi zab	7.26— 7.27
Augusztusi tengeri	0.— 0.—
Májusi tengeri (1905)	7.50— 7.51

Délután fél 5 óraker zárul:

Októberi buza	10.63—10.64
Áprilisi buza (1905)	10.83—10.84
Októberi rozs	8.16— 8.17
Októberi zab	7.18— 7.19
Augusztusi tengeri	0.— 0.—
Májusi tengeri (1905)	7.42— 7.43

A budapesti értéktözsde.

A mai előtőzsdén a külföldi tőzsdék kedvezőbb esti jegyzéseire és helyi véleményváltásokra az irányzat némileg megszilárdult és ugy a nemzetközi, mint a Rimamurányi vasmű-részvények 1—2 koronával emelkedtek. Az utimó-prolongáció gyors, sima és drágább ellátást nyert. Délben a Magyar Általános Hitelbank mérlege kihirdetett és dacára, hogy 120.000 koronával több nyeresémet mutat fel, mint a multévi, hatás nélkül maradt és egyelőre bevárta a többi tőzsdék véleményét, továbbá pedig, miután Berlin is változatlan jegyzéseket küldött, alig fordult elő néhány kötés. Valuta és ércáru olesobb.

A helyiértékek piacán csendes volt a hangulat.

Előtőzsde. Javult. Osztrák hitelrészvény 640.50—641.25. Magyar hitelrészvény 754.25—754.50. Osztrák-magyar államvasut 630.10—630.75. Rimamurányi vasmű 498.—498.50 korona.

Déli tőzsde. Üzletlenn. Osztrák hitelrészvény 641.—. Rimamurányi vasmű 497.50—497.75. Közuti vaspálya 567.—. Magyar korona-járadék 97.17 1/2.

A helyi értékek piaca csendes. Kötetett: Magyar fegyver- és gépgyár részvénytársaság 292 korona.

A prémiumüzletben díjbiztosításokért fizet- tek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.— 5.— korona, 8 napra 8—9 korona, 1904. szeptember hó végére 17—19 korona.

Utőtőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 641.—. Magyar hitelrészvény 754.25. Leszámitolóbank 447.—. Rimamurányi vasmű 497.50. Osztrák-magyar államvasut 631.—. Közuti vaspálya 567.—. Városi villamosvasut 329.50 korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.			
a) Magyar Államadósság.			
Péna	Áru	Péna	ra
Aranyj. med.	118.10	119.60	306.— 309.—
aug.-ra	97.15	97.55	Magy. Rózsde-berm.
Korona-járadék	97.—	97.30	97.75 93.78
Korona j. utim.	88.75	89.25	Horr.-szl. jels. földv. köv.
aug.-ra	83.25	84.25	88.— 88.—
Korona j. 3/4%			Tissai nyer.-kölcs. 200 K.
Vaskapu-köl.			161.60 164.50
b) Osztrák Államadósság.			
Korona j. máj.	99.—	99.50	Papirj. seb.—
— nov.			99.85 100.33
			Korona j.
			99.— 99.50
c) Egyéb nyilvános kölcsönök.			
Budapest föv.	96.—	96.75	Temes-Béga-társulat 4%
1897. 4% köl.			97.— 98.—
Bankok.			
Angol-osztrák bank	279.—	281.—	M. jels. hitelb. Ugyanas aug. med.
Élő magyar iparbank	326.—	340.—	508.— 509.—
Pürei hitelb.	130.—	134.—	M. keresk. r.-t. 550.— 555.—
Hazi bank	210.—	212.—	M. leszám.bank — —
Hermes m. ált.	240.—	260.—	Ugy. aug. med. 447.— 449.—
Magyar hitelb.	240.—	260.—	M. újk. közp. váltóútl. r.-t.
Ugyanas aug.			Jelzálogb. 1025.— 1085.—
M. med.	754.50	755.—	Osztr. hitelb. — —
Ugy. aug. és járb.	450.—	460.—	Ugy. aug. út. 640.75 641.25
			Osztr.-magy. b. 1607.— 1617.—
			Pest m. keresk. kedvelimbank 2905.— 2915.—
			Ostályserj. r.-t. 1780.— 1840.—
Takarékpénztárak.			
Bélvárosi	228.—	237.—	Magy. Ált. újk. 565.— 575.—
Bpesti III. ker.	200.—	220.—	Orosz. közp. — 1640.— 1660.—
Bpest-Erzsébtv.	212.—	220.—	Pesti havsz. — 21700.— 21800.—
Bpesti újk. és orsz. zövegk.	418.—	425.—	Ugy. tul. jog. 15325.— 15425.—
Egyes. bpesti	2400.—	2420.—	Ugy. Inberim 7775.— 7975.—

Malmok.					
Concordia	175.—	180.—	Henger	920.—	970.—
Első budapesti	1220.—	1250.—	Moln. és sütők	375.—	385.—
Erzsébet	430.—	435.—	Victoria	470.—	490.—
Lajta	220.—	230.—			

Bírókötő-társaságok.					
Bécsi bírókötő	420.—	430.—	M. jég- és vizs.	330.—	335.—
Bécsi éret- és	650.—	660.—	Nemz. baleset	240.—	250.—
Rio magy. ált.	8000.—	8050.—	Pannoniavízst.	2050.—	2100.—
Fonciéro	242.—	244.—			

Bányák és téglagyárak.					
Északm. kösz.	228.—	232.—	M. ált. kőszob.	296.—	298.—
Felsőm. bányá-	547.—	552.—	M. kőszob.	185.—	140.—
és kősz.	100.—	105.—	Salgótarján	540.—	543.—
Istv. tég. gy.	107.—	108.—	Ujlaki téglá- és		
Kőbány. gőszg.	940.—	980.—	meszégő	305.—	308.—
Magy. aszfalt.	139.—	140.—			

Vasmű- és gépgyár-részvények.					
Első m. gáz.		Nicholson	205.—	215.—	
Égőgáz	150.—	166.—	Rimamurányi		
Danubius	172.—	175.—	Ugy. aug.-ra	497.50	498.—
Ganz	3175.—	3245.—	Schlick	348.—	358.—

Külföldi vállalatok részvényei.					
Ált. vag. kől.	600.—	610.—	Hungaria-mű-		
Bécsi áll. vill.	316.—	322.—	trákia	215.—	225.—
Béthuntd. r.-t.	205.—	215.—	Kőbányai polg.		
Gyapum.-gyár	600.—		szertő	300.—	310.—
Részvényserf.	2450.—	2525.—	M. cukoripar	1615.—	1625.—
Sertéshajl. r.-t.	475.—	485.—	M. villamosgáz	287.—	290.—
Spódiun-gyár	210.—	230.—	Nemetek. vil-		
Kinnel rish...	2800.—	2900.—	lamosság	560.—	565.—
Gschwind-féle			Nemetek. vag-		
szeszgyár	975.—	1000.—	gonk. 5/0	450.—	470.—
			Royal-szálló		

Közlekedési vállalatok részvényei.					
Adria tengh.	469.—	472.—	Bpest-Ujpest-		
Bécsi közúti			rakosp. vill.	175.—	185.—
Vasúti 5/0			Déi vágy		
Ugy. aug. med.	568.50	567.50	Ugy. aug. ált.	90.—	91.—
Bécsi közúti			Dunagőzhajóz.	848.—	858.—
vp. élv. jegy	840.—	850.—	Kassa-oderb.	378.—	388.—
Bécsi vill. vá-			Osztr.-magyar		
rosi vasút	829.25	829.75	államvasút		
Ugy. élv. jegy.	115.—	118.—	Ugy. aug.-ra	630.75	631.25

Sorsjegyek.					
Bazilika	19.50	21.50	Olasz vörös-k.	42.—	44.—
Ugy. o. felhív.	20.50	22.50	Ugy. o. felhív.	44.75	45.—
Bécsvárosi	507.—	522.—	Osztr. vörös-k.	54.—	56.—
Jó-szív	9.75	10.75	Osztrák hitel.	482.—	471.—
Ugy. o. felhív.	9.75	10.75	Párizs	160.—	170.—
M. vörös-ker.	27.—	29.—			
Ugy. o. felhív.	29.—	31.—			

Pénzszemek.					
M. vagy oszt.		Német bir. h.			
arany vált.	11.85	11.43	Jegy (100.)	117.15	117.45
M. vagy oszt.		Francia jegy	94.90	95.20	
arany kör.	11.27	11.53	Olasz jegy	94.95	95.20
20 fr. arany	19.04	19.09	Római jegy	94.70	95.40
20 márk. arany	23.44	23.54	Szerb jegy	94.50	95.—
			Rubel	253.25	254.25

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag lucerna magyar 58.— 68.— korona, vörös aprószemű 58.—64.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös búsági — korona, közpészemű 68.— 74.— korona, nagyszemű 78.—82.— korona. Disznósír: budapesti 68.—68.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légen szárított vidéki — korona, városi 4 darabos 54.—54.50 korona, 3 darabos 57.50 —58.— korona, füstölt — korona. — Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, azonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilva: szlavóniai 12.50—13.— korona, szerbiai 10.50—11.— korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdei londoni bányágt jegyzések hatása alatt gyengén indult, de közvetlenül a megnyitáskor élénk vételkedv mutatkozott és az összes értékek emelkedtek. E szilárdaságot az a körülmény idézte elő, hogy Oroszország elrendelte a Sanghaiba menekült orosz hadihajók leszerelését, aminek következtében a nemzetközi konfliktus keletkezéséért való aggodalom szétfoszott. Legelőkelőbb volt az üzlet a közlekedési papirokban, továbbá a Bankvein-részvényekben. A bányáértékek, összehasonlítva a többi papirokkal, némileg el voltak hanyagolva.

A déli tőzsde csendes volt, az árfolyamok azonban szilárdan tartottak voltak. Prágai vaszmű 2285, Wienerbergi 801.—

Zárulat szilárd, Alpesi részvények élénken keresettek. A magánkamatláb 3/10%.

Bécs, aug. 25. (Magyar értékek zárulata.) 4/0 aranyjárdék 118.85. Magyar koronajárdék 97.10. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 161.50. 4/0 ma-

gyar értékhözemeltetési kötvény 97.50. Magyar hitelbank-részvény 754.—. Magyar nyiremény-kölcsön-sorsjegy 206.—. Magyar leszámítelő- és pénzváltóbank-részvény —. Kassa-oderbergi vasúti részvény —. Rimamurányi vasútrészvény 497.—. Magyar kereskedelmi bank —. Magyar cukoripar 1008.—. Magyar vasúti kölcsön ezüstben —. Magyar keleti vasúti állami kötvény —. Magyar jelzálogbank 508.—. Adria hajózási r. t. —.

Bécs, aug. 25. (Osztrák értékek zárulata.) 4-2/0 papírjárdék 99.25. 4-2/0 ezüstjárdék 99.25—100.20. 4/0 osztrák aranyjárdék 119.10. Osztrák koronajárdék 99.20. 1860. sorsjegy 152.75. 1864. sorsjegy 257.—. Osztrák hitelsorsjegy 460.—. Osztrák hitel-részvény 638.50. Angol-osztrák bank —. Unionbank 619.50. Bécsi bankgyűléslet 533.25. Osztrák Länderbank 425.50. Osztrák-magyar bank 1610.—. Osztrák-magyar államvasút 630.50. Déli vasút 90.—. Elbevélyi vasút 420.50. Dunagőzhajózási társaság 846.—. Alpesi részvény 439.—. Dohányrészvény 343.—. 20 frankos arany 19.05. Cs. kir. arany (vert) 11.33. Londoni váltóár 239.60. Német bankváltók 117.23. Lápótkohó 389.—. Bécsi Tramway Litt B. 685.—. Bécsi Tramway Litt A. —. Osztrák Lloyd 685.—. Török sorsjegyek 128.05. Az irányzat gyengé.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, augusztus 25. (Zárulat.) 4-2/0 papírjárdék —. 4-2/0 ezüst járdék —. 4/0 osztrák aranyjárdék 101.75. 4/0 magyar aranyjárdék 100.10. Elbevélyi vasút —. Osztrák hitel-részvény 201.75. Magyar koronajárdék 97.50. Déli vasút 19.10. Osztrák-magyar államvasút 135.25. Károly Lajos vasút —. Kassa-oderbergi vasút —. Orosz bankjegyek 216.30. Bécsi váltóár 85.25. 4/0 új orosz kölcsön —. Magyar vasúti beruházási kölcsön —. Török dohányrészvény —. Alpesi bányarészvény —. Olasz járdék 104.40. Disconto Commandit 189.75. Magyar hitelbank —. Altalanos villamosági Edison 228.25. Dynamit Trust 175.—. Gelsenkircheneri 222.25. Harpeni 218.10. Laurakohó 253.75. Az irányzat csendes.

Páris, augusztus 25. (Zárulat.) Osztrák-magyar állami vasút —. Uj tőrök-konzol 87.27. Egyiptomi járdék 107.—. Osztrák Länderbank —. Párisi bankrészvény —. 3/0-os francia járdék 98.15. 4/0-os spanyol járdék 86.90. 3/0-os új törleszthető járdék —. Crédit foncier de France —. Alpesi bányarészvény —. 4/0 1890. román kölcsön —. Görög kölcsön —. Váltó Olaszországra % pari. Váltó Amsterdamra 206.62. Váltó Brüsszelle % %/a. De Beers 463.—. Chartered 36.25. 3/0-os bolgár kötelezvény 413.—. Magyar aranyjárdék 100.70. Déli vasút —. Váltó Londonra 252.60. Osztrák aranyjárdék 102.40. Török sorsjegy 123.25. Meridional vasút —. 4/0-os olasz járdék 103.85. Ottoman-bank 568.—. 3/0-os francia járdék 99.15. Osztrák földhitelintézet —. Déli vasúti elsőbbségi kötvény 326.—. 4/0-os 1896. román kölcsön 100.60. Dohányrészvény 377.—. Váltó Bécsre 104.21. Váltó német piacokra 122.21. Rio 13.67. East Rand 200.—. Randfontein 73.50. Magyar jelzálogbank —. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, augusztus 25. (Zárulat.) 4-2/0-os papírjárdék 100.40. 4/0-os osztrák aranyjárdék 101.80. 4/0-os magyar aranyjárdék 100.25. Osztrák hitel-részvény 201.20. Osztrák-magyar államvasút 135.10. Északnyugati vasút —. Bustiehradi vasút —. Londoni váltóár 204.40. Bécsi bankgyűléslet 132.70. Villamos részvény —. 3/0-os magyar aranykölcsön 83.20. 4-2/0-os ezüstjárdék 100.40. Osztrák koronajárdék 99.90. Magyar koronajárdék 97.60. Osztrák-magyar bank 115.80. Déli vasút részvény 19.10. Elbevélyi vasút —. Bécsi váltóár 85.30. Párisi váltóár 809.75. Unionbank részvény —. Alpesi bányarészvény 223.—. Az irányzat tartott.

Hamburg, augusztus 25. (Zárulat.) 4-2/0-os ezüstjárdék 100.20. 1860. sorsjegy 153.40. Déli vasút 18.90. 4/0-os Osztrák aranyjárdék 101.40. Osztrák hitelrészvény 201.65. Osztrák-magyar államvasút 135.—. Olasz járdék 104.20. 4/0-os magyar aranyjárdék 99.10. Az irányzat szilárd.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Aug. 25. A sertésüzletet irányzata: változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli sulyban) — fillérg. Öreg közép (páronként 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérg. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli sulyban) 114—115 fillérg. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 114—115 fillérg. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban) 114—115 fillérg. — II. Magyar széde t: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli sulyban) — fillérg. Közép (páronként kilogramm sulyban) — fillérg. Könnyű (páronként 240 k.-grammig terjedő sulyban) — fillérg. — III. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban — fillérg. Közép (páronként 250—320 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérg. Könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérg. — IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli sulyban) — fillérg. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérg. — V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli sulyban) 117—118 fillérg. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 114—115 fillérg. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) 114—115 fillérg.

Sertésárak: 1904. augusztus 23. napján volt készlet 36.304 darab. — 1904. augusztus 24. napján feljuttatott 500 darab. 1904. augusztus 24. napján elszállított 437 darab. 1904. augusztus 25. napján maradt készletben 36.957 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 25. —

Pénzügyi kinevezések. A pénzügyminiszter Palló Károly soproni lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká a soproni pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvetőséggé, Piszárszky Pál igazolványos altisztet a szepesigői bányakapitánysághoz hivataloszállgávé nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Fülel Imre zalaezerségi és Bencsik János nagybányai állami főgimnáziumi rendes tanárokat saját kérelmükre áthelyezte, Róna Jenő szentgotthárdi állami főgimnáziumi rendes tanárt e minőségében saját kérelmére a pécsi állami főreáliskolához helyezte át, Kamiss Béla csongrádmindszenti állami elemi iskolai tanítót a kispesti állami elemi iskolához jelen minőségében áthelyezte.

Pályázatok. A debreceni adóhivatalnál adó-tisztii állásra tizennégy nap alatt, — a puji járás-bírósnál kezelői (irrkoi) állásra négy hét alatt, — a szatmári adóhivatalnál hivataloszállgá állásra szeptember 30-ig, — az aradi adóhivatalnál adó-tisztii állásra tizennégy nap alatt nyújtandók be a kérvények.

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.

— Augusztus 25. —

Állomások	Levegőny. mm.	Ma reggel 7h		Első 24 órai						
		Hőmérséklet °C	Szél irányja és ereje (1-10)	Felhőzet (%)	csapadék (mm.)	Hőmér.-érték (mx. mn.)				
Akna-Szalatina	58.4	12.5	Ny	2	0	2	16	10		
Késmárk	59.4	13.2			0	1		20	12	
Budapest	59.6	10.8			4			21	7	
Ó-Gyál	58.9	11.4			4			21	9	
Herdény	58.9	11.4			4			21	9	
Zágráb	58.4	15.1			4			22	13	
Piume	57.4	13.2			10			23	13	
Bécs	59.3	13.6	DK	2				19	10	
Pécs	58.0	11.2	DNY	1				2	19	6
Debrecen	59.8	12.8			3			19	10	
Szeged	59.3	13.2	DK	3				1	18	11
Arad	59.3	13.2	DK	3				1	18	11
Temesvár	59.3	13.2	DK	3				1	18	11
Kolozsvár	59.9	12.6	DNY	1				1	18	7
Vajda-Bunyád	59.7	12.4	DNY	2				1	18	7
Nagysebén	59.6	10.7	DK	1				0	21	8
Bécs	59.5	10.9						18	11	
Prága	60.7	9.4	DNY	1				20	3	
Krakó	59.7	12.1	DNY	2				2	16	11
Tarnopolc										
Bregenz	61.4	14.4	Ny	1				20	17	10
Salzburg	59.9	10.6	DNY	2				7		
Klagenfurt	59.6	10.8	DK	1				4	19	5
Leszina	57.1	21.7	DK	4				0	18	15

Jelek magyarázata: K = kelet, Ny = nyugat, D = dél, É = észak. A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, * = hó, ☼ = köd, ☾ = závar.

Hazánk keleti felében tegnap még általános volt az esőzés, de csak kisebb mennyiségben. A felhőzet változó és a hőmérséklet valamivel alacsonyabb a tegnapián.

A levegőnyomás Európa nyugati részén magas; nyugati Oroszország fölött mély, Olaszország fölött pedig sekély depresszió terül el.

Az európai időjárás a Balkán kivételével többé-kevésbé csapadékos.

Küldés: Lényegtelen hőváltozással változóknak idő várható helyenként — főleg az ország nyugati és déli részein — esővel (zivatarral).

Vizállás.

	Aug. 24. 25. méter	Aug. 24. 25. méter
Inn	Schürding ... 1.43 1.49	Tizza M.-Sziget ... 0.19 0.15
Duna	Passau ... 1.79 1.80	• Teksháza ... 0.01 0.63
	Láda ... 0.39 0.75	• V.-Nemény ... 1.60 1.47
	Bécs ... 1.04 0.88	• Tokaj ... 1.37 1.37
	Pozsony ... 0.78 0.78	• Tisza-Füzes ... 1.62 1.62
	Komárom ... 1.45 1.46	• Szolnok ... 1.78 1.78
	Budapest ... 1.02 0.96	• Csongrád ... 2.62 2.64
	Páks ... 0.33 0.34	• Szeged ... 1.47 2.2
	Mohács ... 1.04 1.09	• T.-Fécske ... 0.22 0.55
	Gombos ... 1.54 1.86	• Tisza ... 0.62 0.55
	Ujvidék ... 0.93 0.89	• Ónódva ... 0.24 0.26
	Pancsova ... 0.19 0.22	• Topolya Hérs ... 1.06 0.93
	Orsova ... 0.72 0.72	• Brod ... 0.00 0.00
	Magyarfalva ... 0.07 0.06	• Sajó Zemplen ... 1.32 1.32
	Zsolna ... 0.06 0.14	• Hódmező ... 1.55 0.10
	Szécsény ... 0.28 0.35	• Heréd ... 0.50 0.40
	Szered ... 0.18 0.28	• Bereg ... 0.54 0.58
	Sz.-Gothárd ... 0.26 0.26	• Kőrös ... 0.18 0.26
	Sárvár ... 0.01 0.02	• N.-Várán ... 0.34 0.32
	Győr ... 1.57 1.54	• Belényes ... 0.08 0.43
	Pétsa ... 0.06 0.14	• Tenke ... 0.44 0.42
	Zákány ... 0.12 0.18	• Garabozs ... 0.23 0.06
	Barcs ... 0.47 0.48	• Borosjenő ... 0.48 0.40
	Észék ... 1.16 1.23	• Bekes ... 0.80 0.80
	M.-Szerhad ... 0.40 0.40	• Gyoma ... 1.18 1.18
	Zágráb ... 0.36 0.32	• Gy.-Fehérv. ... 0.60 0.80
	Szécsény ... 0.52 0.06	• Branyicska ... 0.86 0.84
	Mitrovics ... 0.53 0.52	• Soborsin ... 0.00 0.00
	Szamos ... 0.62 0.46	• Arad ... 1.60 1.58
	Szatmár ... 0.35 0.15	• Makó ... 0.76 0.76
	Kraezna N.-Majány ... 0.26 0.26	• Temos K.-Kostály ... 0.46 0.54
	Latorca-Monács ... 0.14 0.26	• Boga Kiszető ... 0.29 0.17
	Laboraltonnana ... 0.07 0.08	• Temesvár ... 1.16 1.14
	Ung Ungvár ... 0.12 0.12	• Beeskerek ... 1.09 1.07

SZÍNHÁZAK.

Péntek, 1904. augusztus hó 26-án.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

A gyorskocsitól a gyorsvonatig.

Kezdete 7 1/2 órákor.

VÁROSL. NYÁRI SZÍNHÁZ.

Hétfő:

Pesti nők.

Operetta 8 felvonásban.

Kezdete 7 1/2 órákor

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Az aszfaltbetyár.

Bredeti fővárosi életkép 3 felvonásban.

Személyek:

Smok Samu	Németh J.
Melani, a felesége	Berzsenyi
Riesli	B.-Kovács
Villi	Nagy Dezső
Bulla	Makay Rósi
Réti	Gyöngyösi
A nevelő ur	Kardos
Bimbó Aladár	Thuryi E.

Kezdete 7 1/2 órákor.

FŐVÁROSI ORFEUM

IV., Nagymező-utca 17.

Ma és mindennap:

Nagy különlegességi előadás.

Kezdete negyed 9 órákor.

A helyiség 16° R. hőmérsékletre van szellőztetve. A télikeretn reggeli 5 óráig **VÖRÖS ELEK** díjazásos-kara hangvervényes.

ÖVÁS!

A magyar gazdalközönség szives figyelmébe!

Sok budapesti úgynök az utóbbi időben oly hirdetésekkel tesz közzé a lapokban, amelyekben a **felhatalmazott** ölése förtékesítésre köleséni ígérnek.

Ezen úgynökök ígértelmeit sokszor váltják valóra, mert a hirdetett feltételek merőben ellenkezőek a bankok és takarékpénztárak szabályainál és karnak tételleivel; sőt törvényekkel is. Céjük, hangatos hirdetésükkel az úgynök legnyomat és huz-von által kényezt helyesbe hozni, hogy az illékony megszerezett, a hirdetőnél sokkal drágább kölcsönt kénytelen legyen igénybe venni.

En nem ígérek semmit!

Hanem aki beküldi hozam a bírtokára vonatkozó telek-könyvi-könyvet és kataszteri bírtokívet, annak:

1. Megszerzem a kölcsönt 15-75 évi időtartama a legelőnyösebb módon, minden előzetes költéség nélkül 15 nap alatt.
2. Engedélyezem után küldem a feltételeket és tetszése szerint elfogadhatja, vagy visszautasíthatja azokat a nélkül, hogy bármilyen kárpótlást igényelneik felfedezsemért.
3. A kölcsön készpénzben lesz kifizetve és előzetes fél évi felmondással bármikor visszafizethető, de az intőzet nem mondhatja fel.
4. Kamattal tőke is törlesztve van.
5. A megállapított csekély jutalek csak a kölcsön folyósításánál fizetendő.

Teljes tisztelettel
SOLTI LAJOS
(volt banktisztviselő)
bankügynöksége Budapest, VIII. Bezerédj-utca 11. (a Népszínház mellett).

STANDARD

életbiztosító társaság Edinburghban, Angolhon.

ALAPÍTOTT 1925.

Magyarországi fiók:
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
(Standard-palota.)

Évi bevétel több mint 33,600,000 kor.
Külföldi nyereséményrészek 170,000,000 "
Vagyon több mint 266,000,000 "
Halálesetek folytán kifizetve több mint 550,000,000 "

A „Standard” kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

- Kétségtelen biztonság. • Alacsony díjak.
- Szabad világkötvények. • Kötvények érvényben tartása díjazásokkal emulasztásánál. • Tőkésítés és előre megállapított visszaváltási érték. • Megtámadhatatlanság. • Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egyévi fennállás után. • Szabad háboru-biztosítás népfelkelők részére.

— Díjtáblázatok kívánatra küldetnek. —

Magyarnak Pécs, Németnek Bécs. Ne koldozd pénzüket külföldre.

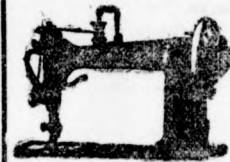
Legalkalmasabb uri ajándék (1/4-a természetes nagyágnak) szivarka-szelence, gyufatartó, zsebkész, szivarvágó és író, valódi ezüstből művészi kivitelben 52 korona. Kisebb összeállításban és pedig szelence, gyufatartó és szájka 40 K. Remek kivitelű szivarka-szelence, valódi ezüstből.

SCHÖN WALD IMRE
magyar órásmester és ékszergyáros, PÉCSETT 12.
Nagy képes árjegyzék ingyen.

Pénzkölcsönt

körvetétek leggyorsabban mindenkinek, aki hitelképes lelt, havi vagy évi törlesztésre. Hár- és földbírtokra I. II. III. helyre, értékpapírra vagy váltóra, kezessel és kezes nélkül. **SPITZER JOSEF** kereskedelmi- és bankkölcsön-irodája Budapest, Damjanich-u. 32

A divatos műhímzéshez

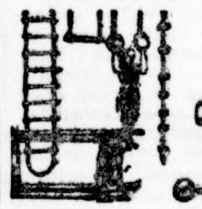
műkölözhetőden a legújabb szerkezeti kúrházgyérendő **WHEELER** és **WILSON** 3-os varrógépjé, melyen a 28- és gobolhímzésekben kívül a legszébb átírt és azazur-munkák végezhetők. Varrása a legkésőbb és legjobban járása a legkényelmesebb és leggyorsabb. Képviselet minden nagyobb vidéki városban. Ahol nincsen, kérem hozam fordítani.

HERBSTER KÁROLY Budapest, VII. ker., Károly-kürt 9. sz.
a Wheeler és Wilson Mfg. & Co. New-York cs. és kir. udvari szállító magyarországi vezérképviseletéből.
Nagy árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Valódi angol Lawn-Tennis.

Tornaszekők, függő-ágyak és mindenemű hálóik. Kenderítő-kötelek fehér kenderből, vízmentes ponyvák, szálak és kenderárak legelőnyösebb megfizethető forrás:

Seffer Antal

sporteszközök és kötélgyártó ipartelepe
Budapest, IV., Károly-utca boltszám 12.
(Közp. városkés optika.)
Alapított 1878.
Telefon: 15-66.
Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

ÖS - BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. u. 6 órától reggeli 4 óráig.

Ma, pénteken, augusztus 26-án:

Johnson és Dean tisztelet-estéje

A hoavózenekar monstre vonós hangversenye.

Nagy souvenir és Coriandoli-ünnepély.

A nagy variété-színpadon fellépnek:

Moroschani	Johnson és Dean
Stuart	Miss Violet Vegner
Petite Paul	The life garde Kossaks
Vantuak-osoport	Canary Company
	Miss Theresita

FOLIES COMIQUE!

Hatszék ur kutyája és A két kakas.

MOULIN ROUGE: Coriandoli bál.

MONTE-CARLO: remek új kiállítás.

Nagy tűzijáték!

Rezsényi Friedmann A. igazgató.

Belpolitikai 1 korona. Kezdeményes jegyek 40 fillér átállításással érvényesek.

Az előadás az időre való tekintet nélkül megtartatik.

Vasárnap délután fellépnek az összes attrakcióik.

Különlegesen nagy ünnepély:

„Ös-Budavára a török időkben“.

CIRCUS BEKETOW

Péntek este 7 1/2 órákor

Újannan megváltoztatott nagyserű műsor, „LE GERCLE DE LA MORT” motorkerékpermanet halálkürd a levegőben, véghez viszi a **WATSON-osoport**, 1 helyi, 3 férfi. La Espagnola, kutyá lovasját 2 nyereg-telen levon, előadók Beketow Warda Kissasszony és Fontana Casar ur. Izenkivül a legújabb szenzációk számok.

A legjobb új és egyszerű használat

ZSÁK

vizhatlan ponyva legelőnyösebben kapható

FISCHER J.

BUDAPEST, V., Nádor-utca 31-33.

Veszek állásodon, minden mennyiségben, használt zsáket és beoszerelték utakra használt termékekkel.

Ponyvaköcsözés intőzet. Legelőnyösebb kivitelű. ALAPITVA 1862.

ARANYOSI MIKSA

felső-kereskedelmi iskolája

Budapest, V., Nagykorona-utca 13. sz.

Államérvényes bizonyítványok. Egyévi önkéntességi jog. Az intézet internátussal van összekötve. Előjegyzés a szünet alatt is. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

Leánynevelő- és tanintézet

nyilvánossági joggal felruházva, **Rákos-Palotán** nyilvánossági joggal felruházva.

All 4 elemi és 4 polgári osztályból. Kitiűnő tanerők. Elfogad **bennlakó** növendékeket (felnőtteket is). Kiallított államérvényes bizonyítványokat. A nevelőel díj igen mérsékelt. Rákos-Palota Budapesthez csak 15 pernyi távolságban fekszik, egészséges, falusi levegővel. Tágas, árnyékos kert. Kívánatra ismeretötövel szolgál.

Özv. Moré Stettner Augustia, igazgatónő.

ÉRTESÍTÉS.

A cs. és kir. közös hadügyminiszterium 1904. évi július hó 16-án kelt 1495/18. ügyosztályi számú rendelete folytán a borból való ruházati és felszerelési cikkek 1905. évi szükségletének egy negyed részét a kisipar utján szándékozik beszerezni.

A teljes tartalmu hirdetmény az ajánlati mintával együtt és a szállítandó cikkek jegyzéke, valamint azok szállítási árai a 4., 5., 6., 7., 12. és 13. hadtest hadbiztosságánál, a budapesti 2-ik számú ruhatárnál, valamint kereskedelmi és iparkamaránál és a magyar országos ipar-egyesületnél megtekinthető.

Budapest, 1904. évi július hó 28-án.

A cs. és kir. 4. hadtest hadbiztosságától. (Utányomás nem díjazatik.)

Minden sá egyasri beiktatas nonpareille betűkből 4 fillér. Vastagabb betűkből 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetések díjmentesek az felvilágosítást a kiadóhivatal: VIII. Kerepesi-ut 25. sz.

Kiadóhivatali telefon-szám: 54-39.

Szerkesztőségi telefon-szám: 65-28.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges blyegyet kell mellékelni. Tudakozóknak a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket Kerepesi-ut 25. sz. alatt (Telefon: 54-39.)

Központi irodákban, és erdői nyugta mellett még a következő sáokban lehet feladni

Blockner J. hirdetői iroda IV., Rózsá-utca 6. szám.

Breuer Nővérek dohányszázei Teréz-kört 54. szám alatt.

Deutsch Miksáné Andrássy-ut 88.

Eckstein Bernát hirdetői iroda V. ker., Rózsá-utca 4. szám.

Engelmann Mór dohányszázei IV. ker., Rózsá-utca 2. szám.

Franka Pál könyvtáras IV., Gróf Csáky-féle palota, Kosuth Lajos-utca, Kigly-utca, (Koronaberc-utca sarkán).

Fischer J. D. hirdetői iroda IV., Geröly-utca 1.

Falkenstein Soma könyv- és hangszerkereskedő MISKOLCZ.

Goldberger A. V. hirdetői iroda IV. ker., Váci-utca 17. szám.

Goldner Jozsefné Andrássy-ut 50.

Goldgruber Mór könyvtáras II. ker., Pó-utca 17. szám.

Grossmann Jágó fűszer- és vegyszerkereskedő MISKOLCZ és környéke részére hirdetések felvételére iroda.

Haasenstein és Vogler hirdetői iroda V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits dohányszázei Kerepesi-ut 50* (Takarék. épül).

Kernberg Rozália dohányszázei VIII. ker., Muson-kört 10.

Leopold Gyula hirdetői irodája VII., Erzsébet-kört 54. I. em.

Messe Rudolf hirdetői iroda IV. ker., Ferenccs-tér 3.

Mezel Antal hirdetői iroda IV. ker., Bekü-ut 9. szám.

Nemetsék A. J. új-áru-irodaja IV. ker., Petöf-ter 3. szám.

Ilj. Nagel Otó könyvtáras Muzem-kört 2. sz. (Nemzeti Színház hátszája).

Rohanczi Hona dohányszázei VI., Andrássy-ut 48. szám.

Sikráy Samu hirdetői iroda VI. ker., Váci-kört 33. szám.

Sólyom Jakab hirdetői iroda VI. kerület, Király-utca 28.

Sopronyi V. dohányszázei VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Szándó Mór dohányszázei IV., Keckeméni-utca 14. szám.

Szabó Eliz dohányszázei Nagymező-ú. 12.

Schwarz József hirdetői iroda V. ker., Marokli-utca 4. szám.

Schönwald Ferencné dohányszázei IX. ker., Ferenccs-kört 32. szám.

Schödl Gyula dohányszázei V., Lipót-kört 8.

Schneider-féle Tözde Egetem-ter 5.

Tenczer Gyula hirdetői iroda IV. ker., Szeváty-ter 8. szám.

Toldi Lajos könyvtáras II. ker., Pó-utca 2. szám.

Weitzenfeld Jakab Király-utca 1.

Winter és Nagy Magyar-utca 6.

Minden apróhirdetést, melyet itt este 6 óráig feladnak, már másnap megjelentetik a BUDAPESTI NAPLÓ-ban.

Levelezés.

Propelentő Szalag-utca 13. Hír- és helygyökert kéri. Doktor természetesség lehetősége 7 postszertart. 2520

Nyolc év. Édes szivem! Most 27-én elmegegyek és szeptember 17-én leszek úthon, addig gondold velem anyit szerelmemmel, mint én veled. Csókols és bül forró - 41.

S. H. Értesítés, hogy hétfőn délelőtt megint ott várhatok-e? 30555

Nádor-utcai szép feladó helynek levele van. Főposta postesterát, jellege azon óra száma, melyre ma találhat akart adni, fehér kalaposa. 10312

Prinzessin! Huszonharmadika. Imádtott egyetlenem szerelmed elhatároztam vágyakat fakaszt. Lángja perzsel, szenvedélye izk, hatáma elentállhatatlan. Tudom, bírom szerelmedet, enyém vagy osztalannul, bötölve éneket. Mégis örülni vágyodom hallani ajkaidról, fülembre sugva vallomások. Karjaidban megtálozok minden! Ékképzőben gondyom színtelenül! Szeretlek szinte szemtelennül élvezni széleseit. Boldogság tudni, hogy édes ajkaidon egyedül számomra fakad esők, karjaid egyszegedül engem ölelnék, csupán csak nekem süttögnék. Kérlek elhagyat megadom magamat, tied akarok lenni; szerelmeimnek elentállni! Éptelenem vágyok! Ugyebár édeském vízöntőtársunkor feladok küldetemet! Azért könyörgöm, imádkozzom színtelenül! Szeretlek! Mésodik kérdés irjad ide. Milliószor csókolt Tied. 30553

Julia! Elzárkózva kis szobámban, az elmutt három év édes emlékeit idéztem fel, de felriadva álmodozásomból a keserű valót tárult elem, megint távol tudtak tőlem, más karjában. Mily szép lett volna kettesben megünnepelni ismeretszögünk évfürdőit, az esőkön önében megfedekezve kölcsönös bánatunkról és szenvedéseinkről, jövőd boldogságunkról beszélni; ennek elcsúszta egy fél évem, mely félté bizonyos haladni elcsúszta érem magam és meg is valósom, esküszöm! Számítalanszor ölel és csókolt Ohgyatott! Rómédó. 30557

Betöltendő állások. Mernőköt keres budapesti gépgyár, jártassággal általános gépészterészetben. Nyelvismerettel a malomépítészetbeni gyakorlatl bírók előnyben részesülnek, megfellel írtással, alfundó alkalmassággal nyerne. Ajánlatokat „Mernők” eg” alatt Haasenstein és Voglerhez, Budapest, Dorottya-utca 9. kérétnék.

Tanulóléányt vagy fiút keresek vegyes kereskedésben teljes ellátással. Steiner József Esztergom. 30643

Egy izraelita In Eckmann S. X. Jászberényl-ut 45. sz. fűszerüzletben tanoncnak felvétetik. 34477

Lapexpeditioban felvétetik egy munkás, ki már lapexpeditioban alkalmazva volt és a szallag lehadást ért. Jelentkezni e lap kiadóhivatalában. 4651

Hentes mesterhez tanács felvétetik. Hüptel VIII. Teleki-ter 3. 2524

Lakatos tanonok írtással felvétetek. Bules-utca 7. 30558

Pincérügynököt ügyes fiatal embert fűszerek szolgálatára. Martinovics, József-kört 30. 2522

Gyakornok 40 korona kezdő írtással felvétetik, telekkönyvi ismeret, szép írás kívánatik. Ajánlatokat „Budapesti Érteloforgalmi Intézet” Róza-utca 16. 6198

Intelligens ügynökkök. kik kávéházak, vendéglők és fűszerekkel be vannak vezetve, fix és provizó mellett alkalmazhatók. Cim a kiadóba. 6199

Gyermekruha- szalonombos társul venniök egy kintő gyermekruha varróköt. Csengery-utca 26. II. 23. 6201

Főpincér kávéháza 100 frt övadékkal keresek, kezdő lehet. Martinovics, József-kört 26. 2520

Pincérnököt, kasznároket fűszerek, kezdők lehetnek, Martinovics, József-kört 26. udvarban. 2521

Állást keresök. Mint házevetőnő ajánlokzik jó családból származó, 28 éves hajadon, de csak plébánoshoz. Mindégy példás mulija. Ny modon akarta jövőjét biztosítani. Mindezzel házi teendőket igen járás. Levelet kér e lap kiadóhivatalába. (Biztos jövő” alatt. 30547

Próbakísaszonny egyszerűsmdn jó varrónő ajánlokzik nőt confectió tálethe, cim a kiadóban. 4693

Irnokl, díjnoki vagy raktárnoki állást keres egy nagy nyomorban lévő családban, aki legutóbb egy nagyobb vállalatnál mint irnok a raktárban kezdte. Kvalifikációt: tanítóképzési végzettség. Cim a kiadóhivatalban. 4988

Egy feltétlen tisztasággal és maj korak megfelelő ember, ki egy helybeli nagyobb részvételre szándékos, a legjobb referenciákkal, 2000 kor. óradékkal, hárfelgyeöl állást keres csakis nagyobb és jobb lakókör lakott házban. Cim a kiadóban. 4988

Jelenen érettségizeti medikus correputornak ajánlokzik. Krausz Béla Csengery-ú. 76. szám. 2934

Oktatás. Izraelita tanuló héberből órákat ad. Mária Terézia-ut 5. Friedmann 8. 2527

Üzletek. Jóforgalmu gyümölcs és élelmiszer üzlet 80 frtért eladó. Sziv-utca 47. 2526

Fűszerkereskedés dohányszázevel, erős párlanmérésrel, 30 éve főnáll, közvelel későbbs lakással, ügyesség miatt jutányosab eladó. Bővebbet Szilassy Nándor ügynökköge, József-kört 18. 30556

Kereszma a Váci-kört mellett, naponta egy teljes hektó sör és egy teljes hektó bor fogyasztatik, haláleset miatt olcsón eladó. Sörgyár 1000 koronát előleg. Bővebbet Szilassy Nándor ügynökköge, József-kört 18. 30556

Lakás-bérllet. Egy utcai szoba fűdőszoba haszálattal kiadó. Arad-utca 28. I. 9. 2528

Egy bitározott szoba kiadó. Dalnok-utca 30. sz. ajtó 4. 2528

Éleánsan bitározott, teljesen különbáratlan, tisztá, világos és fűtégmentes szoba szeptember 1-ronak vagy hólygoknek, olcsón kiadó. Sándor-utca 30. B. I. em. 1242

Különféle. Kintőnő izletes ebéd kapható 35 krajczárért kereszény családnál, Király-utca 102. I. 8. 30548

Ügynököknek. Gyáram megnagyobbításá folyán. Ügynököknek 4/6-al olcsóbban készíthetnek rugyanta blyegzőket, mint bármely hazai gyár. Bienenstok József és fia, Epest, Kerepesi-ut 27. 30550

Iskolás fü vagy ledny teljes ellátást kaphat intelligens ír. hivatalnoknál (szülői felügyelet). Szentkirály-utca 38. I. em. 8. 30549

Zongora rövid, olcsón eladó. József-utca 28. ajtó 6. 2531

Zongora javító műhely javítások és hangolások olcsó árak mellett fogadtatnak el. József-utca 28. Havilteshek Károly. 2532

Nyolc hold szőlő Tornyán eladó. Bővebbet Budayné Aréna-ut 21. 2530

Kötőgépet jó állapotban levőt keresek azonnali megvételre. Ajánlatok „Kötőgép” jelűvel e lapoz kéretnek. 2752

Zongora kintőnő vaszerkezettel, remek kivitelen, olcsón eladó. Dohány-ú. 69/a. II. 10. sz. 30562

Pianinó külföldi gyártmány, sürgősen eladó. Róza-utca 19. I. em. 19. 30561

Gyümölcs ötkilós postakörbe csomagessölő frtj. 30, turkeszán dinnye frt 1. görögdinnye frt 1. császárkörte frt 2. szábarak frt 2. paradicsom 100 kiló 10 frt. Katona Józsefné, Budapest, központi vásárcsarnok. 30545

Phonograph! 18 hengerral, tölcsér és fűlésszekkel 20 frtért eladó. Kerepesi-ut 49. Bazár. 48617

Asztal-óbor elismert minőségben Budapestben házbizsállítva, adozottan palackoztatva, literje 64 fillér, vidékre hordóban 40 fillér. Gubaszabhegyi szőlőgazdaság, Sorokszarnok. 6164

Hölgyeim! Hajlékválto söröl és kérdő. Ut perenyi fájdalom nélküli mtké. 62 és után barmutas eredmény. Gyár-utca 2., I. em. 10. 3211

Aki jó otcsó épít akar, forduljon bizalommal Fischerhez, István-ut 19.

Telelére vállalkoz 80-100 drb. növendék marhát, igen jutányosan, cim a kiadóhivatalban. 30495

Magyar királyi Államvasutak 81.547/904. sz.

Pályázati hirdetésny. (Pírszén (koksza) szállítása iránt.) A magyar királyi Államvasutak igazgatóságát az 1905. évi január hó 1-ötli számlatandólag egy, illetőleg három éven át évenként mintegy 750 tonna dió pírszén 2200 tonna kocka pírszén 1000 tonna darabos pírszén szükségletet biztosítani pályázatot hirdet. Az ajánlatok 1904. évi szeptember hó 20-ig betérteztenedök, a bánatpenek pedig a megelőző napon déli 12 óráig bekioldendök. A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, ugyszintén az általános szállítási feltételek a magyar királyi Államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrássy-ut 72. szám II. emelet 43. ajtó) valamint minden üzletvezetéségnél megtekinthetők, vagy a megadálított ár előzetes lefűzetése mellett a magyar királyi Államvasutak budapesti nyomtatványintárlánál posta útján is megrendelhetők, meggyezvény, hogy az általános feltételek minden példányára 10 fillér betendő. A feltételek posta útján való bekioldése esetén 20 fillér postaköltség is bekioldendó. Budapestben, 1904. augusztus hóban. Az igazgatóság.

KATAPHORESE

Uj gyógymód!

Főállomhatatlan gyógyhatású

IDEG-, NEMI-,

bőr-, vérbetegségek, bujakóron (siphilla) betegségek, önfertőzés utóbjai és férfi gyengeségi állapotok, impotencia gyökere gyógyítására. Tapasztalt radikális és gyors eredmények folyán honorarium teljes gyógyszerük után fizethető. Előszörű intézet miniszteri gyógytermeivel.

Budapest, Teréz-kört 44., I. emelet.

Dr. Mitzger Tivadar

személyes vezetése alatt nyitva egész nap. Levelekre díjtalanul válasz.

Jótállás mellett

szállítunk val. francia. óvszereket, orvosság angol és amerikai csomagolásban 1, 2, 3, 4, 6 és 8 forintért tucatszál gundm vagy halhálygók. — Női különlegességeikkel (Mensinga tanár szabadalma) orvosi recept mellett szolgálnak darabonként 2.50 frt.

~ BIDE! ~ ~ BIDE! ~ Minden nőnek feltétlenül szükséges: 12 frt. Meghajtóságnakról és ártalmatlanságukról feltétlen garanciát vállalunk. Cégnük e szakamban a legelső (alkant 1858-ban) és így össekötetéseink a külföldi gyárosokkal a legelőkelőbb. Árjegyek zárt borítékban ingylen. POLTZER MÓR és FIA és. és kir. kizárólagosan szabadalmazott orvosi készítmények BUDAPESTEN, V/9 kerület, Deák Ferenccs-utca 10. szám.

FÉRFI és NŐI

nemi betegségek, férőgyengeség (impotencia) alapos gyógykezelésére legjobban ajánljuk

Dr. KAJDACSY

v. cs. és kir. exredorvos és kórházi főorvos. Rendel: 9-4-ig, este 7-3-ig. Budapest, IV., Kigly-ú. 5. (Klotild-pal. I. em.) Levél útján is biztos gyógyszer.

A 22526. számú „Dobozok összerakható oldalfalakkal” című magyar szabadalomra

vevők vagy engedményesek kerestetnek

Ajánlatok intézendők: Rodolfo Mangold Triest.

Biztos gyógyulást keresőknek

ki bármily

nemi betegségben szenvednek

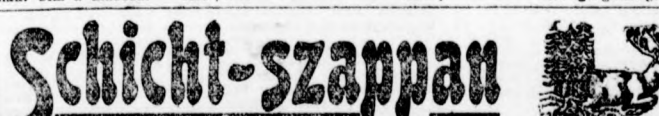
mint hgyeső és hólyagbajok, hgyesessültek, vizeletis zavark, ajjeli magömlések, sebek és bujakóron bantamok (syphilla) az. Gúteredés utóbjait feltűző hólyagok, korai fertőző eüenyülés, bármily baktériumok után nőknél seherőlyás, mely bajok alapos, gyors és gyökere gyógyítására, szolgáron tudományos és lelkiismeretes gyógymondánál fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. cs. és kir. főorvos országos hírló és legérgebb 20 éve fennálló rendőis-intézet

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz., Rendelés naponta 10-4-ig és 7-3-ig este. Kült hgyeső és hólyagbajok vizsgálata villamos hgyesőbűtők segítségével. Védőkül levelekbe kimerítő választ és szakértői tanácsot nyerneik, gyógyeszerrel gondoskodva lesz. Tiltakozás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

legjobb, legkiadósabb és ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkotórésztől mentes. Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht”-nével és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

„SZARVAS” vagy „KULCS” = JEGYGYEL

